Coll. rom. 19

1576

Dg 450 - 1160

R 1904

ad 237

Coll. Rom. 19 Mirabilia

gescannt

Coll.
rom.

22

Mirabilia vrbis Rome.

o. J.

Coll. Rom. 19 Mirabilia

Coll. rom.

BIBLIOTHECA HERTZIANA ROMA

ROMA

1957. 1537

Mirabilia vrbis Rome.

Murus vrbis Rome habet trecentas ſexa ginta ꝛ vnam turres. propugnacula ſex milia ꝛ nonaginta: ꝛ.xxii.milia Portugalia. In circuitu vero ſunt.xxii.exceptis Tranſtiberim ꝛ ciuitate Leōina ꝛ porticu.ſ.petri ubi ſunt.xx.mi liaria.

De portis infra Urbem.

Porte inclite ſunt hec.porta Capena que di citur S. Pauli porta Apia que ducit ad domi ne quo vadis. porta Latina vbi.s. Joānes fu it miſſus in oleo porta Metioni ubi riuulus in fluit Urbem porta Aſinaria in Lateraneſi, por ta.Lauicana que maior eſt: que eſt iuxta.S.Cru cem in Hieruſalem porta Taurina vel Tibur tina que S. Laurentii dicitur. porta Numen tana que vadit ad.S.Agnetem virginem. por ta Salaria que uadit verſus.S.Sabinam por ta Pincina que eſt circa eccleſiā.S.Felicis. por ta Flaminea q̄ eſt circa eccleſiam.ſ.Marie de po pulo.poraт Colina q̄ eſt contra templum Adriāi ſupra pontem.

De Portis Tranſtyberim.

Porte tranſtyberim ſunt.3.ſ. Porta Septi mana vbi.v.laudes facte fuerunt.Octauiano im peratori.porta Aurea.ſ.Sācti pangratii.porta. Portueſi.

In porticu.ſ. Petri ſunt. ii.ſcilicet. Porta Caſtelli:Sancti Agnelli:ꝛ porta Viridaria.

A ij

99

¶ De Montibus infra Urbem

¶ Mons ianiculus vbi ē.ſ. Petrus. Mōs Taurinus qui dicitur Janitarius. Mons Auentinus vbi eſt eccleſia.ſ. Sabine. Mons Quirialis quia ibi ſtabant Quirites vbi eſt eccleſia.ſ. Stephani que dicitur in celimōte. Mons Tarpeus vel Capitolium: vbi eſt palatium Senatorum. Mons Palatinus vbi eſt Palatium Maius. Mōs Inquilinus ſuper alios montes dicitur: vbi eſt baſilica.ſ. Marie maioris. Mons Uinalis vbi eſt eccleſia.ſ. Agathe: vbi Uirgilius captus fuit a Romanis: qui viſibiliter exiens a carcere prexit Neapoli.

¶ De pontibus Urbis.

¶ Pontes Urbis Rome ſunt iſti. pons Adriāi vel iudeorum. pons Fabiani iuxta prefatum pontē: pons Gratiani: pons Senatorum: pons: theodoſij. Et pons Ualentini.

¶ Palatia Imperatoꝝ ſunt hec

¶ Palatium magnum in monte palatino: palatium Senatum prope ſanctum Sixtum: palatiuz Claudii inter Coliſeum et.ſ. Petrum in vincula palatium conſtantini in laterano: palatiū Romuli inter.ſ. Mariā nouā et coſmā vbi ſex edes pietatis et cōcordie vbi poſuit Rōulus ſuā ſtatuā dicēs. Hec ſtatua nō cadet dōec virgo pieret. Et ſtatiz cum beata Uirgo peperit ſtatua corruit. palatiū traiani vbi eſt colnmna.xx. paſſum: palatiū Silue

ſtri:palatiũ Antonii:vbi eſt alia columna.34.pſ-
ſuum palatium Neronis:vbi eſt Augulea.ſ. Pe
tri palatium Octauiani ad.ſ. Laurentiuz in lucia

¶De Arcubus triumphalibus.

¶Arcus triumphales ſunt hic: qui fiebãt alicui
imperatori redeunt ſub quibus cum honore du
cebatur a Senatoribus ⁊ eius victoria ad memo
riam eorum in arcu ſculpebat. Arcus Theodoſii
Valentini et Gratiani imperatoꝝ ad.ſ. Uitum.
Arcus Conſtantini imperatoris iuxta coliſeum.
Arcus ſeptem lucernaꝝ Titi ⁊ veſpeſiani: vbi eſt
cãdelabrum Moyſi cum Archa habens ſeptem
brachia in pede turris calculatorie. Arcus Julii ⁊
Senatoris ad.ſ. Mariam nouã. Arcus Octauiãi
imperatoris ad.ſ. Laurentium in lucina. Arcus
Antonii ad columnam.

¶De Archibus non trimphalibus

¶Alij ſunt Arcus non triũphales ſed memoria
les vt arcus pietatis ante.ſ. Mariã Rotundam
vbi accidi quedam hiſtoria de paupere muliere
cuius filius occiſus erat vicine ſuo filio: que petẽ
it ius ſibi fieri ab ĩperatore traiano parato ire ad
exercitum: qui ſe ius: dixit facturum in reditu
que reſpondit. Forſan dñe non redibis. Qui ſtatĩ
fecit ibi cociſtorium: et fecit ei ſecundum ꝙ peti-
erat. Judicauitq; iuuenem homicidam mortuo
rũ quẽ mulier petiit ſibi reddi ꝓ recompenſatio

ne filii ſui mortui: quod ita factum eſt ⁊ mulier
fatebatur ſe plenum ius recepiſſe ⁊ mulier dita
ta ab imperatore receſſit. ¶ De Termis.

¶ Terme dicuntur palatia magna habētia ma-
ximas criptas ſubterraneas in quibus tempore
hyemali fiebat ignis maximus. Eſtiuo autem
tempore replebantur aquis ut curia in ſuperio-
ribus commorans magis delectaret quod in ter
mis Dioclitiani: ⁊ Maximiani adhuc videri po
teſt. terme Limpiadis apud S. Laurentium in
Paliſperna terme Dioclitiani tyberine ſunt re
tro Maria Rotundam: terme Alexandrine ubi
eſt hoſpitale de termis.

¶ De Theatris.

¶ Theatra ſunt iſta: theatrum Titi ⁊ Veſpe-
ſiani ad cathecūbam: theatrum Tarquini impe-
ratoris ad ſeptifolium: theatrum Pompei ad
S. Laurentium in Damaſo: ⁊ eſt ibi theatrum
Flaminicum.

¶ De Augulea. s. Petri.

¶ Ibi eſt memoriā Ceſaris: ubi ſplendidus ci-
nis in ſuo ſacrofagio idem malo ereo requieſcit
vt ſicut eo viuēte totus mūdus ei ſubiectus erat
ſic ipſo mortuo oīa corpora mortuorum ſibiace-
rent ſibi ingiro mali ſcriptum eſt. Ceſar tantus
erat quo nullus maior in orbe. Sed in modico
nunc tam magnus claudi tantro. intra ſcriptura
ſtat ceſaris alta columna. Regia ſtructura quan
tam non extat in aula. Si lapis eſt vnus qua fuit
arte leuatus. Et ſi ſunt plures dic vbi congeries

De Cimiteriis

Cimiterium c alepodii ad. ſ. Pangratium. cimiterium. ſ. Agathe Cimiterium. ſ. Uiti ad portam colinam. ſ. Felicis Calixti ad catecumbas. cimiterium. concordiani foris portam Latinam. ſ. Agnetis. Et alia q̃z plura cimiteria que i multis locis deſcendebantur per tria miliaria vbi Sancti abſcondebantur.

Loca vbi ſancti paſſi ſunt.

Foris portam Appiam fuit decolatus. ſ. Sixtus prope domine quo vadis: vbi fuit templum Martis añ. ſ. Nereum intus cauati ad. ſ. georgiũ dom⁹ Lucine: ⁊ ẽ ibi velũ aureũ aqua ſaliua ad. ſ. Anaſtaſiũ vbi decolatus fuit ſanct⁹ Palus ortus Lucine: vbi eſt eccleſia ſancti Pauli ⁊ eſt ibi prope amphibiatum vbi eſt corda in qua iactatum fuit corpos ſancti Sebaſtiani: qui reuelauit corpus ſuum Lucine dicens. Jnueniens fuit corpus meum pendens in vico per pedes iuxta ſtaturam que dicitur via Cornelii iuxta Girolum arcus romanorum: vbi beatus Silueſter ⁊ Coſtantinus obligauerunt ſe ab inde: vbi fuit domus telluris añ mar: em: terme lampadis vbi fuit aſſatus. ſ. Laurentius in paliſperna. Palatium tiburtinum vbi decius ⁊ valerianus receſſerunt ab Laurentio mortuo. Arcus flameus ad pontem iudeorum tranſtyberim infra palatium Neronis ⁊ templum Apollinis quod dicitur ſancte Petronelle ante eccleſiam ſancti Petri fuit

fuit vaticanum: vbi vates .i. ſacerdos canebāt ſua officia ante templum Appolinus fuit caſtrū Neronis vbi nunc eſt eccleſia .ſ. Andree. i faſtigio pātheonis .i. Marie rotunde fuit pinea erea deaurata que nunc eſt añ tēplū .ſ. Petri que coopta erat tabulis ereis deauratis: ita ꝙ longe videbat quaſi mons aureus: cuius pulchritudo ad huc parti aparet.

¶ De templis.

¶ Ante palatium alexandri fuit templum Enee et Pompei mire pulchritudinis. Monumentū vero pompei quod dicit marmoreuz decēter hornatum fuit oraculum Apollinis: et eccleſia .ſ. Viti fuit ſecretarium Neronis. in palatio Antonii eſt templum diui Adriani. in campo martis fuit templum Martis: in quo eligebantur conſules quarto kal. Julii: ⁊ morabant vſqꝫ ad kal. Januarii. in hoc templo ponebāt Romani roſtra nauiū vt eſſent ſpecula omniū gentium: iuxta pantheon erat templum minerue. Apud ciriacum erat templuz Veſte: in calcari eſt templum Veneris Monaſterium Roſe fuit Caſtellum iunonis.

¶ De capitolio

¶ Capitolium dicitur quod erat caput totius mūdi in quo cōſules ⁊ Senatores morabant ad ꝯſulendum Urbem cuius facias cooperta erat muris altis et aureis vitro et auro vndiqꝫ coopertus. infra capitolium fuit palatium pro magna parte

aureum lapidibus pretioſis exornatum quod di-
cebatur valere tertiã partẽ mundi: in quo tot ſta-
tue erant imaginum quod ſunt prouĩcie: Et ha
bebat q̃libet imago tintinabulũ in collo per artẽ
mathematicam diſpoſitum: vt quando aliqua re-
gio. P̃o. Ro. rebellis efficeret: ſtatim huius pro
uincie imago vertebat deorſum imagini Urbis
Rome que maior erat ſup̱ alias tanq̃ꝫ dñ̃a: et tin
tinabulũ quod habebat in collo ſonabat: tunc cu
ſtodes capitolij dicebant id Senatui: ſtatĩqꝫ mit-
tebant Legiones militum ad expugnandũ ꝓuin-
ciã. Erant ĩ Capitoliũ plure tẽpla. Super arcum
erat tẽplũ ceſaris et veſte vbi Sẽatores ponebãt
Julium ceſarẽ in cathedra. vii. martii. Et ex parte
capitolii erat tẽplum iunonis. Juxta forum publi
cum erat tẽplum Herculis. in Tarpeo et Aachil-
lis vbi interfectus eſt Julius ceſar a Sẽatu in lo-
co vbi eſt eccleſia Araceli: et fuerunt templa ſimul
iuncta. Palatium phebi et carmentis vbi Octaui
anus vidit viſionem ſuã in celo. iuxta canapariuꝫ
eſt tẽplũ. Jani qui erat capitolii cuſtos.

De Equis marmoreis

Equei et homines nudi ſignificant q̄ tempe impa
toris Tiberii fuerun. ij. Philoſophi iuuenes. ſ.
Praxitellis et Pitias: qui dixerunt ſe eſſe tante
ſapiẽtie: vt quid imꝑator illis abſentib9 in camera
ſua diceret: ipſi referreunt de verbo ad verbum

qnod fecerunt vt dixerunt ⁊ inde pecuniam non petierunt ſꝫ memoriam ſempiternam: itaqꝫ philoſophi haberent duos equos marmoreos calcantes terram qui ſignificant principes huius ſeculi: quia nudi ſunt circa equos ſignificat ꝙ altĩs extenſis brachiis ⁊ replicatis digitis narrabant que futura erant vt ſicut nudi ſūt ita ſcientia huius mundi in eorum mentibus nuda ⁊ aperta ē.

¶ De Ruſtico ſedente ſuper equum.

¶ Ad lateranum eſt equus ereus: ⁊ deauratus: qui dicitur cabellus Conſtatini ſꝫ non eſt ſic: nam qui volunt ſcire verum hoc perlegant. Tp̃e conſulum ⁊ Senatorum quidam Rex potentiſſimꝰ ex Orientis partibus Romam venit: multa ſtrage Ro. populum affligens tunc quidam Ruſticus armiger magne fortitudinis virtutis ⁊ prudencie: dicit Conſulibus ⁊ ſenat. Nunquid ſi eēt aliquis liberans vos de tribulatione iſta quid a Senatu recipere mereretur Reſponderunt quicquid peterēt obtineret. Quia ait illis date mihi xxx. talenta auri ⁊ inſuper memoriam fieri ſempiterna: ⁊ ꝙ equum ereum ſtaturam meā de ſuꝑ faciētis: ⁊ ab illis vos in breui liberabo. Qui dixerunt ſe omnia facturos: ille vero ait Media nocte ſurge is ⁊ omnes eſtote armati bene ⁊ ſtetis infra muros inſpelūca ⁊ quicbuid vobis dixero facietis Et reſponderunt faciemus Ruſticus vero aſcendit equum ſuum maximum ſine ſella: tollenſqꝫ falcem exiuit foras tanq̃ȝ vellet colligere

herbas viditq; regem viuentẽ ad arborem ꝑ ne
ceſſariis ſuis ſuper quam arborem quedã cucu-
mahia ſedebat dulciterq; canebat Ruſticus hoc
audiens acceſſit proprius ⁊ ſocii regis putantes
ruſticum de ſuis eſſe clamare ſic ceperunt ruſtice
non tangens regem q2 ſi tetigeris ſuſpenderis
Ruſticus vero ſpretis eorum minis per fortitu-
dinem regem parue ſtature cito arripuit ⁊ cũ ſub
leuantes poſuit coram ſe ſuper equũ ⁊ fugit ad
vrbem velociter: clamans voce magna ad hoĩes
vrbis in cauernis latitantes. Exite foras interfi
cite exercitum regis qm̃ ipſum coram me nũc te
neo captũ. Qui exeuntes ad vocem eius multo
occiderunt ⁊ alii in fugam verſi ſũt. Romani ha
bito triumpho ſoluerunt ei aurum qđ petierat
⁊ fecerunt memoriam eius in preſentatione ſta-
ture ſue quam poſuerunt corã palatio Laterañ
vnum equum ereum ⁊ deauratum: ⁊ ſtaturam ip
ſius deſuper ſedentem deauratam: ⁊ extenſa ma
nu dextra: cum q̃ regem ceperat ⁊ ſupꝫ caput eq
quãdam cucumagiam poſuerunt: ad cuius can-
tum victoriam habuerunt: ipſam ſtaturam regis
que parua erat retro ligatam manibus ſub equo
collocarunt.

¶ De Coliſeo.

¶ Coliſeum fuit templum Solis mira magni-
tudinis ⁊ pulchritudinis diuerſis cauernis adap
tum ⁊ copertum erat celo ereo ⁊ de aurato: vbi
tonitrua fulgura ⁊ coruſcationes fiebant: ⁊ plu
uie mittebantur per fiſtulas plumbeas. Et erant

celeſtia planete cum Sole et Luna quadrigis ve-
hi videbat. In medio ſedebat dñs Phebus deꝰ
Solis qui pedes ad terram vertebat et caput eiꝰ
celum tãgebat: qui palma ĩ manu ſua tenebat: de
ſignans ꝙ Roma totum mundum regebat. poſt
vero multum tẽporis ſpatium beatus Silueſter
iuſſit templum deſtruit: et etiam alia quam plu-
ra: ne peregrini venirent Romã propter edificia
antiqua ⁊ deoꝝ famam: ⁊ non propter eccleſias.
Sanctorum tranſirent multimoda deuotione. Ca
put vero ⁊ manus p̄dicti idoli cum pomo ad pala
tium in Laterano fecit ipone in memoriam q̃ pal
ma ⁊ caput Sempſonis falſe vocant a vulgo. pa-
latium prefatum erat templum Turbi per quod
intrabant ⁊ prefata ſimulatio in querimonia fun
debat tempore conſultuum ⁊ Senatoꝝ orationes

¶ De Sancta maria rotunda.

¶ Agrippa p̄fatus ſubiugauit Ro. ſe. ſclauos et
Soxones occidere facit: et iuſſit. iiij. Legiones in
eius reuocatione tribunalium ſtatue preſidis que
erat in tẽplo iouis et Minerue ſonabat: qꝛ ſtatue
vniuſcuiuſqꝫ regni totius orbis in tẽplo illo erat
poſita cum tintinabulo ad collũ: quando ſonabat
regnum in cognoſcebatur rebelle. Huius autem
ſtatue preſidis tintinabulum audiẽs ſacerdos qui
erat in ſpelunca in hebdomada illa: nunciabat
ſacerdotibus. Senatores autem legionem hanc
prefatto Agrippa iniunxerunt: vt iter ad Perſas

ſubiugando. Qui omnino tenuẽs et dicens ſe nõ poſſe pati tantum laborẽ, tandem victus petijt cõſilium trium dierum: infra quos quedaʒ nocte ex nimio cogitatu fatigatus obdormuit: quedam femina ei apparuit que ait. Agrippa quid cogitas in magno es cogitatu conſulare et promitte mihi templuʒ q̃ʒ ſic oſtẽdã tibi ⁊ dicã quomõ eris victur9: Qui dixit faciam dña: Illa oſtedit ei ĩ viſioe tẽplũ rotũdũ admõʒ ꝑ Pãtheõ. Ille ṽo dixit. dña q̃ es tu: q̃ reſpondit. Ego ſuʒ Cibeles mater deorum fac mihi Libamina ⁊ Neptũno qui ẽ deus maris ad honorẽ meum: q2 tecum erim9 ⁊ vinces oẽs rebelles. Agrippa vero ſurgens hec recitauit Senatui et ciuitates acquieuerunt verbis ſus igitur cum magno apparatu Nauium ⁊. v. Legionibus militum venit ad perſas et eos debellauit et poſuit ſub tributo Senatui Ro. annuatim. Etrediens Ro. fecit tẽplum fieri ĩ qd̛ ꝑmiſſerat ⁊ dedicauit ad honorẽ Cibelis matris deoꝶ: ⁊ ĩpoſui huic nomẽ ꝑ Pãtheõ: ⁊ fecit ſtaturã Cibelis deuratam quam poſuit in faſtigio pantheon: ſuper foramen et cooperuit eam miriſco tegumento ereo et de aurato. Beatus vero Bonifatius ꝑ Pa. poſt multum temporis videns id templum tam egregie dedicatũ ad honorem Cibelis añq̃ʒ xp̃iani perturbarent̃ aliquotiens a demõib9: acceſſit ad imperatorẽ xp̃ianũ rogẽs eum hoc tẽplũ ſibi tradi: quod ĩpator ꝯceſſi eidẽ libenter. ꝑ Pa. vero

cum Ro.po.in Kel.Nouemb.dedicauit idez ⁊ ſtatuit vt ex illo die Ro.pōt.cum Ro.po.ibi cō‑uenirent.⁊ pa.miſſam celebraret:⁊ populus cōi‑caret ſicut in die Natiuitatis domini : ⁊ eodem die per vniuerſum orbem feſtum beate virginis Marie ⁊ oībus ſanctorum celebraretur.

¶De Octauiano imperatore.

¶Poſt vero multum tp̄is ſenatores videntes Octauianum tante pulchritudinis ⁊ proſperita‑tis ⁊ ꝙ totum tributarium fecerat dixerunt. Vo lumus te adorare:qꝛ diuinitas in te eſt ſi hoc nō eſſet non emergerentur tibi porſpera. Qui renu ens indicias poſtalauit:⁊ ad ſe Sybillā Tybur‑tinam vocari fecit:cui quod Senatores dixerunt recitauit:⁊ ꝙ ſpatium trium dierum petijt vt ſi‑bi conſuleret:in quibus artum ieiunium opata eſt:poſt tres dies Reſpondit Imperatori. Sit iu dicij ſignum tellus ſudore madeſcit de celo rex venit per ſecula futurus illico. Poſtq̄z dixiſſet hoc celum apertū eſt ⁊ ſplendor maximus irruit ſuper eum. Viditqꝫ in celo virginem pulcheri‑mam ⁊ puerum in brachiis tenentem ſuper alta re dei qđ miraret valde. Audiuit vocem dicentez Hec ara eſt filii dei. Qui ſtatim procidit in terrā ⁊ adorauit xp̄m venturum. Quod recitauit Sena toribus de quo mirati ſunt valde. Et fuit hec vi ſio in camera imperatoris:vbi nunc eſt eccleſia ſa cte Marie in Campitolio:⁊ ideo vocat ſcā Ma ria Araceli:⁊ eccleſia fratrum minorum.

Finis.

¶ Stationes Eccleſiarum Vrbis Romæ
cum Indulgentiis earundem per to
tum Annum: nouiter
Impreſſe.

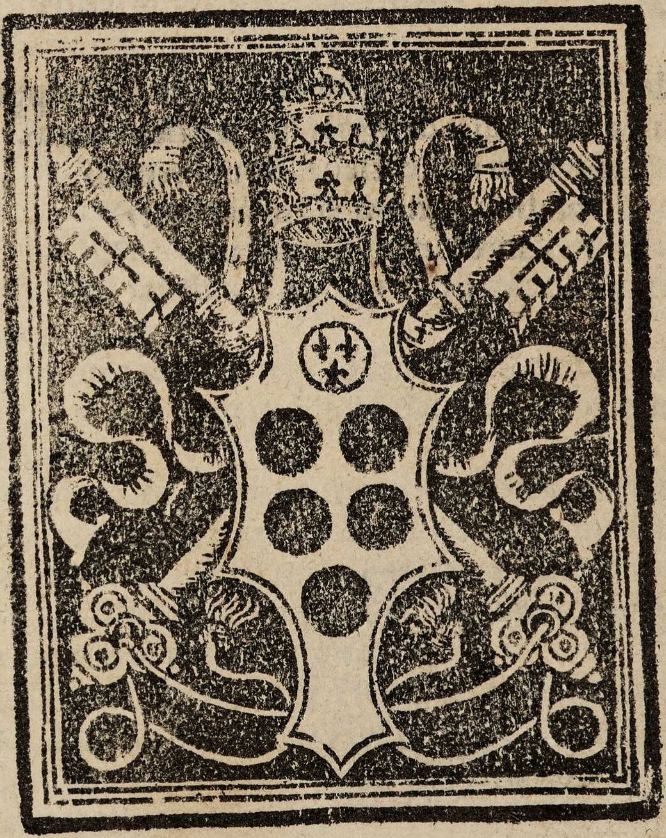

¶ Item notādum eſt ꝙ ubi hoc ſignum ☩ apponitur alicui diei deſignat liberatiōem unius anime in illa eccleſia. Et ubi reperitur hoc ſignum ¶ denotat remiſſionem plenariam.

☩

BIBLIOTHECA HERTZIANA ROMA

Incipiunt Stationes Urbis: ⁊ primo in Aduentu.

Dominica prima Aduentus ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem: & ſunt.xxviii. millia anni indulgentiarum: & tot quadragene. Item remiſſio tertie partis omnium peccatorum.

Item in omnibus feſtiuitatibus beate Marie ſunt mille anni indulgentiarum.

¶ Dominica ſecunda Aduentus ſtatio ad ſanctam Crucem in Hieruſalem. & ſunt.xi. milia anni indulgentiarum: & remiſſio omnium peccatorum. Item ſanctus Silueſter indulgentias predictas ampliauit.

Dominica tertia ſtatio ad ſanctum Petrum: ſunt xxviii. millia anni indulgentiarum. & tot quadragene.

Die Mercurii quatuor temporum poſt dominicam tertiam Aduentus ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem: & eſt indulgentia.xxviii. milia annorum & tot quadragene. & remiſſio tertie partis omnium peccatorum.

¶ Die Veneris quatuor temporum ſtatio ad ſanctos Apoſtolos: in qua ſunt.x. millia annorum indulgentiarum: & indulgentia plenaria omnium peccatorum.

Die Sabbati quatuor tēporum ſtatio ad ſanctū Petrum:& ſunt.xxviii.milia annorum indulgentiarum:& tot quadragene.

¶ Dominica quarta Aduētus ſtatio ad ſanctos Apoſtolos:& ſunt.xii.milia annorum indulgentiarum.Item indulgentia plenaria omnium peccatorum.

In Vigilia natiuitatis dñi noſtri Ieſu Xp̄i ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem : ubi ſunt.xxviii.milia annorū indulgētiarum:& tot quadragene: & remiſſio tertie partis omnium peccatorum.

¶ In die natiuitatis Chriſti in prima miſſa ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem in Capella ad preſepe domini ſunt anni.xxviii.milia indulgentiarum:& tot quadragene:& ultra hoc indulgentia plenaria omnium peccatorum.

¶ In aurora ad ſecundam miſſam ſtatio ad ſanctam Anaſtaſiam:& ſunt anni.xxviii.milia indulgentiarum:& tot quadragene:& remiſſio plenaria omnium peccatorum.

¶ In ſumma miſſa ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem.& ſunt.xxviii.milia annorum indulgētiarum:& tot quadragene: & indulgentia plenaria omnium peccatorum.

¶ In die ſancti Stephani ſtatio ad ſanctum Stephanum in Celio monte:& ſunt anni.xxviii.milia indulgentiarum:& tot quadragene: & indulgentia plenaria omnium peccatorum.

¶ In feſto ſancti Ioannis euangeliſte ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem: & ad ſanctum Ioannem in Lateraň. & ſunt. xxviii. millia anni indulgentiarum: & tot quadragene: & plenaria indulgentia omnium peccatorum.

¶ In feſto Innocentum ſtatio ad ſanctum Paulum: & ſunt. xv. millia anni indulgentiarum: & tot quadragene: & indulgentia plenaria omniū peccatorum.

¶ In die Circunciſionis ſtatio ad ſanctam Mariam tranſtyberim ad fontes olei: & ſunt. xxv. milia anni indulgētiarum: & plenaria remiſſio omnium peccatorum.

¶ In die Epiphanie dñi ſtatio ad ſanctū Petrum & ſunt. xxviii. millia anni indulgentiarum: & tot quadragene: & indulgentia plenaria.

✠ Dominica in ſeptuageſima ſtatio ad ſanctum Laurentium extra muros: & ſunt. xi M. anni indulgentiarum: & . xlviii. quadragene: & remiſſio tertie partis omnium peccatorum. Liberatio unius anime a purgatorio.

Dominica in Sexageſima ſtatio ad ſanctum Paulum & ſunt. xii. millia anni indulgentiarum: & xviii. quadragene: & remiſſio tertie partis peccatorum.

Dominica in Quinquageſima ſtatio ad ſanctum Petrum: & ſunt. xxviii. millia anni indulgentiarum & tot quadragene.

Stationes in Quadrageſima.

¶ In die Mercurii cinerum ſtatio ad ſanctã Sabinam: & eſt indulgentia plenaria omnium peccatorum: & indulgenti a annorum.iii.milia.
Die Iouis ſtatio ad ſanctum Georgium: & ſunt x.milia anni indulgentiarum.
Die Veneris ſtatio ad ſanctos Ioannem & Paulum. & ſunt anni.x.milia indulgentiarum.
¶ Die Sabbati ſtatio ad ſanctum Triphonẽ: & eſt indulgẽtia omnium peccatorum: & ultra hoc x.milia anni indulgentiarum.
¶ Dominica prima in quadrageſima ſtatio ad ſanctũ Ioãnem in lateranñ. & eſt indulgentia plenaria oium peccatorum: &.xviii. millia anni indulgentiarum: & alie indulgentie abſq; numero.
¶ Die Lune ſtatio ad ſanctum Petrum ad uincula: & eſt indulgentia plenaria: &.x.millia anni indulgentiarum.
✠ Martis ſtatio ad ſanctam Anaſtaſiam: & ſunt. xxviii.milia anni indulgentiarum: & tot quadragene: & liberatio unius anime a purgatorio.
Mercurii ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem: & ſunt.xxviii.milia anni indulgentiarũ: & tot quadragene: & remiſſio tertie ptis oium peccatorum.

¶ Iouis ſtatio ad ſanctũ Laurẽtiũ in paliſperna & eſt indulgẽtia omnium peccatorum.&.x.millia anni indulgentiarum.

¶ Veneris ſtatio ad ſanctos Apoſtolos: eſt ĩdulgentia omnium peccatorum.&.xiii. millia anni indulgentiarum.

¶ Sabbati ad ſanctum Petrum: eſt indulgentia plenaria omnium peccatorum. &. xxviii. millia anni indulgentiarum.& tot quadragene.

Dominica ſecunda quadrageſime ſtatio ad ſanctam Mariam in nauicula:eſt indulgentia annorum.xxviii.millia:& tot quadragene.

Lune ſtatio ad ſanctum Clementem: & eſt indulgentia & remiſſio tertie partis omnium peccatorum.&.x.milia anni indulgentiarum.

Martis ſtatio ad ſanctam Balbinã: & ſunt.x.millia anni indulgentiarum.

Martis ſtatio ad ſanctam Ceciliam.ſunt.x.millia anni indulgentiarum.

Iouis ſtatio ad ſanctam Mariã tranſtyberim ſunt x.millia anni indulgentiarum.

Veneris ſtatio ad ſanctum Vitalem:ſunt.x.milia anni indulgentiarum.

¶ Sabbati ſtatio ad ſanctos Marcellinum & Petrum:& eſt indulgentia plenaria omnium peccatorum:& ſunt.x.millia anni indulgentiarum.

¶ Dominica tertia quadrageſime ſtatio ad ſanctum Laurentium extra muros. ſunt. x. millia

ãni indulgẽtiarum.&.lxxx.& quadragene. xlviii
Et liberatio unius anime ex purgatorio. Lune ſta
tio ad ſanctum Marcum:ſunt.x.milia anni indul
gentiarum.
Martis ad ſanctam Potentianam : ſunt.x.millia
anni indulgentiarum.
Mercurii ſtatio ad ſanctum Sixtum:& ſunt.x.mil
lia anni indulgentiarum.
Iouis ſtatio ad ſanctos Coſmam & Damianum:
eſt indulgentia.x.millium annorum.
Veneris ſtatio ad ſanctum Laurentium in lucina.
eſt indulgentia.x.milium annorum.
¶ Sabbati ſtatio ad ſanctam Suſannam:& eſt in
dulgẽtia plenaria omnium peccatorũ.&.xiii.mi
lia anni indulgentiarum.
¶ ✠ Dominica quarta quadrageſime ſtatio ad
ſanctam Crucem in Hieruſalem:& eſt indulgen/
tia plenaria omnium peccatorũ:& liberatio uni/
us anime a purgatorio.
Lune ſtatio ad eccleſiam ſanctorum quatuor Co
ronatorum:ſunt.x milia anni indulgentiarum.
Martis ad ſanctum Lurentium in Damaſo : ſunt
x.milia anni indulgentiarum : & remiſſio tertie
partis omnium peccatorum.
Mercurii ſtatio ad ſanctum Paulum : & ſunt.x.
milia anni indulgentiarum:& remiſſio tertie par
tis omnium peccatorum.
Iouis Statio ad ſanctum Silueſtrum:ſunt.x.mil/

lia anni indulgentiarum.
Veneris ſtatio ad ſanctum Euſebium : & ſunt. x.
milia anni indulgentiarum.
¶ Sabbati ſtatio ad ſanctum Nicolaum in car/
cere:eſt indulgentia plenaria:&.xii.milia anni in
dulgentiarum.
Dominica quinta ſtatio ad ſanctũ Petrum/ & eſt
indulgẽtia.xxviii.milia annorum:& tot quadra/
gene:& remiſſio tertie partis oĩum peccatorum.
Lune ſtatio ad ſanctum Chriſogonum : & ſunt
x.milia anni indulgentiarum.
Martis ſtatio ad ſanctum Quiricum : & ſunt.x.
milia anni indulgentiarum.
Mercurii ad ſanctum Marcellum:& ſunt.x.milia
anni indulgentiarum.
Iouis ad ſanctum Apollinarem : & ſunt.x. milia
anni indulgentiarum.
✠ Veneris ad ſanctum Stephanum in Celio mõ/
te:eſt indulgentia liberationis unius anime a pur
gatorio.
✠ Sabbati ad ſanctum Ioannem ante portam la/
tinam:ſunt.xiii milia anni indulgentiarum:& li
beratio unius anime a purgatorio.
¶ Dominica ſexte in ramis palmarum ſtatio ad
ſanctum Ioannem in Lateraň.ſunt.xxv.millia an
ni indulgentiarum:&.xlviii.quadragene.
Itẽ eſt plenaria remiſſio oĩum peccatoꝝ illa die.
¶ Lune ad ſanctam Praxedem : eſt indulgentia

plenaria oīum peccatorum:& ultra hoc remiſſio quarte partis oīum peccatoꝝ.& anni.xxv.milia.

¶ Martis ſtatio ad ſanctam Priſcam eſt indulgē tia plenaria omnium peccatorum.&.xxviii. millia anni indulgentiarum.

¶ Mercurii ſtatio ad ſanctam Mariam maiorē ſunt.xxviii. millia anni indulgentiarum : & tot quadragene:& indulgētia plenaria omnium peccatorum.

¶ Iouis ſtatio ad ſanctum Ioannem in lateraṅ. ſunt.xii.millia anni indulgentiarum: quadragene.xlviii.In dicta eccleſia in tali die ē duplex plenaria indulgentia omnium peccatorum.

¶ Veneris ſancta ſtatio ad ſanctam Crucem in Hieruſalem:eſt indulgētia plenaria omnium peccatorum:& alie infinite indulgentie.

¶ Sabbati ſtatio ad ſanctum Ioānem in lateraṅ. & ſunt.xii.milia anni indulgentiarum:& quadragene.xlviii.& plenaria indulgentia.

¶ Dominica in reſurrectione ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem:indulgentia anni.xxviii.millia:& tot quadragene:& indulgentia plenaria oīum peccatorum.

¶ Lune ſtatio ad ſanctum Petrum:eſt indulgentia anni.xxviii.millia.& tot quadragene:& indulgentia plenaria omnium peccatorum.

¶ Martis ſtatio ad ſanctum Paulum : eſt indulgentia anni.xx.millia.& quadragene.xxviii.

Item indulgentia plenaria omnium peccato℞.
✠ Mercurii ſtatio ad ſanctum Laurentium extra muros: indulgentia anni. xviii. millia. & tot quadragene: & liberatio unius aĩe a purgatorio.
¶ Iouis ſtatio ad ſanctos Apoſtolos: eſt indulgentia anni. xv. milia. Item la indulgentia plenaria omnium peccatorum.
Veneris ad ſanctam Mariam rotundam: ſunt. xv. millia anni indulgentiarum.
¶ Sabbati ad ſanctũ Ioannem in Lateraň. ſunt xv. milia anni indulgentiarum. Item remiſſio tertie partis omnium peccatorum. Item duplex plenaria indulgentia omnium peccatorum.
¶ Dominica in octaua Paſce ſtatio ad ſanctum Pancratiũ: ſunt. xv. millia anni indulgentiarum. Item plenaria remiſſio omnium peccatorum.

Stationes poſt Paſca.

In die ſancti Marci ſtatio ad ſanctũ Petrum: ſunt. xxviii. millia anni indulgentiarum: & tot quadragene.
In hebdomada Rogationum feria ſecũda ſtatio ad ſanctum Petrum.
Feria tertia ad ſanctum Ioannem in lateraň.
Feria quarta ad ſanctam Mariam maiorem.
In die Aſcenſionis domini ſtatio ad ſanctum Pe

trum:ſunt.xxviii.millia anni indulgentiarum & tot quadragene.

¶ In uigilia Pentecoſtes ſtatio ad ſanctum Ioānem in lateranū.ſunt.xv.millia anni indulgentiarum.Itē plenaria remiſſio omnium peccatorum.

¶ In die Pentecoſtes ſtatio ad ſanctum Petrum eſt infinita indulgentia. Item remiſſio plenaria omnium peccatorum.

¶ Die Lune ſtatio ad ſanctum Petrū ad uincula eſt indulgentia plenaria omnium peccatorum.

Martis ſtatio ad ſanctam Anaſtaſiam : ſunt.xviii. milia anni indulgentiarum.

Mercurii ad ſanctam Mariā maiorē: ſunt. xxviii. milia anni indulgentiarum : & tot quadragene. Item remiſſio tertie partis omnium peccatorum

✠ Iouis ſtatio ad ſanctum Laurētiū extra muros: & ſunt.xviii.milia anni indulgentiarum: & tot quadragene:& remiſſio tertie partis omnium peccatorum.Item liberatio unius anime a purgatorio.

¶ Veneris ſtatio ad ſanctos apoſtolos ſūt.xviii milia anni indulgentiarum.Item indulgētia plenaria omnium peccatorum.

✠ Sabbati ad ſanctum Petrum : ſunt.xviii.milia anni indulgentiarum:& tot quadragene: & liberatio unius anime a purgatorio.

Item die Mercurii quatuor temporum de menſe Septembris ſtatio ad ſanctam Mariam maiorem ſunt. xxviii.millia anni indulgentiarum : & tot

quadragene. Item remiſſio tertie partis omnium peccatorum.

¶ Veneris ſtatio ad ſanctos Apoſtolos: & ſunt xviii. milia anni indulgentiarum. Item plenaria indulgentia omnium peccatorum.

Sabbati ſtatio ad ſanctum Petrum. ſunt. lxxviii. milia anni indulgentiarum: & tot quadragene: Item remiſſio tertie partis omnium peccatorum.

Finis.

Schmidt 39

In iſto opuſculo dicitur quo
modo Romulus ⁊ Remus
nati ſunt ⁊ educati. Et poſt-
ea Romulus factus eſt pri-
mus Romanorū rex ⁊ conditor Ro
mane vrbis: Quomodo ⁊ q̃diu ip̄e
⁊ ſucceſſores ſui rexerunt. Et etiā de
Imperatoribus Romani imperij
qualiter imperauerunt a primo Iu-
lio ceſare vſqꝫ ad tempus conſtanti
ni magni imperatoris. Quomodo
conſtantinus a lepra eſt curatus: ⁊ a
beato Silueſtro baptizatus. Quo-
modo ſanctus conſtantinus eccleſiā
Romanaꝫ dotauit: beato Silueſtro
omnibuſqꝫ ſuis ſucceſſoribus roma-
nis pontificibus totā Italiā: omnes
prouincias occidētales: regiões: loca
ciuitates ⁊ inſulas que circa Italiaꝫ
ſunt pio affectu dedit. de indulgētijs
omniū eccleſiarū ⁊ reliquijs que Ro
me exiſtūt. de ſtationibus in eiſdē per
circulum anni ⁊c.

A

ROma ciuitas ſancta caput mundi. Anno
post euerſionis troiane.cccc.⁊.v.mundi ve
ro.M.cccc.⁊.l. Itē romulus ⁊ remulus ex matre
Ilia rhea Siluia nati ſunt. Romulus eſto dicat
Seruius romum appellatū fuiſſe: ⁊ pro Romo
Romuluz blandimenti cauſa:deinde gaudēt em̄
diminitiuo blanditie. Sed quia Liuius florus ⁊
omnes hiſtorici ipſum ſcribunt Romulum ideo
omnes ſequuntur. Et Romulus inq̄z Ilia rhea
Siluia matre genitus:ex patre ſeu credito ſeu fi
cto:cum verius credatur ſacerdos martis. Sz vt
honeſtior eſſet culpa dixerunt Romani principē
ſuum ex deo marte genitum:quod tam patienti
animo tulere gentes quā equo animo romanorū
imperium paſſe ſunt. fuit primus rex ⁊ conditor
vrbis romane. Sed verū potuerat filius martis
eſſe:ponit eodē de li. Vir. Enei. ⁊ li.de aīa.c.lv.⁊
li.de angelis.c.xix. Hic primū lucē attigerit teſte
Liuio primo ab vrbe cum quo conueniunt omēs
hiſtorici ſeuitiam Amulei patris atq̄ albanorum
regis expertus eſt a quo vna cum fratre remo iuſ
ſus eſt in tiberim mergi. Sed ſtagnātibus ſecus
ripā vadis abiectos infantes decreſcens aqua ve
lut ſcelus refugerunt reliquit in ſicco. Re. in li.
aq.dul.c.r umor de quo dixit Oui.in.ii.faſt. Nec
vbi cognouit contemptator amulius equi. Amne
iubet mergi geminos ſcelus vnda refugit: in ſicco
co pueri deſtituunt humo. Tunc picus auis mar
tia primum. Tantiſper infantes aliud. Deinde
lupa ſitiens ad horū vagitum tracta mutato cur

ſu vberibus ſuis aluit dicēte Oui. preallegati. ii.
li. Lacte quiuis infātes veſcit creuiſſe ſermo. Et
picum expoſitis ſepe tuliſſe cibos. Hanc lupa vo
lunt aliqui veram aliqui fictam. Utraqꝫ.n. fama
eſt qꝛ fuerit ficta monſtrat Eutropius dicens in
li. primo. Uerum paruulos prope ripam tiberis
expoſitos Fauſtulus regii armenti paſtor ad achā
laurentiam vxorem ſuam detulit: que ob rapaci
tatem corporis queſtuoſi lupa a vicinis appella-
batur. Unde vſqꝫ ad noſtra tempora meretricuꝫ
cellule lupanaria nuncupantur. Ad huius verifi-
cationem Lucrantius in .i. diu i. inſti. adducit exē
plum dicens. Romani ab Athenientibus mutua
ti ſunt exemplum: apud quos cum meretrix tyrā
num occidiſſet Lena nomine: quia nephas erat ſi
mulachrum meretricis in templo poni: animalis
effigiem poſuerunt: cuius nomine ipſa gerebat.
Itaqꝫ vt illi ex nomine: ſic iſti ex profeſſione mo-
numenta fecerūt. Quod fuerit iſta lupa clare po
nit Lucius florus in li .i. ⁊ ꝑ li. de viris illis. Sꝫ
clarius Lucius florus in li .i. ſui epi. Et Liuius
dicens in primo ab vrbe. Tenet fama cum fluitā
tem alueū quo expoſiti erant pueri in ſicco aqua
deſtituiſſet lupam ſitientem ex montibus qui ci-
tra ſunt ad puerilem vagitum curſuꝫ flexiſſe. Eā
qꝫ infantibus adeo mite ꝓbuiſſe mamas: vt etiā
ipſos lingua lamberet. Hos reperiēs Fauſtulus
magiſter regii pecoris Ache Laurentie vxori edu
cando dedit. Sunt ⁊ qui eam vulgato corpore in-
ter paſtores lupam agnominatam credant. Hec

Liuius confirmat hoc habitus ipſius que fuit lu
pe ornixa Joue mutuatus exemplū. Qui vos eſt
almanther capre nutricis ſue puelle: De quo di-
xit Uir. in primo Enei. Donec regina ſacerdos
marte grauis geminam partu dabit Ilia prolem
Inde lupus inde lupe fuluo nutricis tegmine le
tus. Romulus excipiat gentem ⁊ mauortia con-
det. Menia romanoſq; ſuo de nomine dicet Au-
gu. autē in. xviii. de ciui. dei. ⁊ Plinius in. viii.
hiſtorie naturalis monſtrauit vtrumq; fuiſſe poſ
ſibile. ⁊ concludit vterq; poſtquā Singulas hiſto
ricus conuenit cum Liuio: quāquā ſi eis infanti-
bus per quos tanta ciuitas condenda fuerat de
qua diuinitus liberatis per lacrantem ferā deus
voluit ſubuenire quod mirum eſt. Item romulus
centum ex ſenatoribus delegit quorum conſilio
omnia agerent: vt habet in cronica imperatorum
Leonardi Aretini lib. primo romane hiſtorie.
Quos ſenatores propter ſenectutem patris ad ſi
militudinem curie nominauit. Mille etiam pu-
gnatores delegit quos a numero milites appella
uit. Rexit annis. xxxviii. poſtea fulmine periit.
Habetur etiam in cronica Romanorum impera
torum: Mater iſtorum geminorum videlicet ro-
muli ⁊ remi viua ſm legem defoſſa ⁊ pueros in
in tyberim demergi iuſſit ⁊c.

SUcceſſor primus romuli Pompilius pater
Nume ſecundi romanorum regis ponitur
eodem lib. Uirg. c. Numa Pompilius rome tri
bunus plebis.

Succeſſor pompilii tullius hoſtilius qui rexit annis.xxii.qui nepos iſtius Hoſtilii qui ſub romulo bello cecidit.ſtrennue aduerſuz Sabinos pugnans prout ſcripſit eodem lib.Vir.c.Romulus.Cui memoria ⁊ ſui virtutis titulus fuit rome rex creatus.Illo quidem tempore quo Manaſſes regnabat in Hieruſalē. Item primus qui purpura ⁊ faſtibus vſus eſt.

Succeſſor tullii hoſtilii Ancus: rexit annis.xliiii.potenter:qui ius feriale cōdidit.i.morem inducendi bella.re.eodē li.c.ancus martius.

Succeſſor anci Priſcus tarquinus:qui rexit.xxxvii.annis.tarquinus priſcus a Romulo rex romanorum vedemorati exulis Corinthi filius:quem regem frequēter hiſtorici luchomonem dicunt:multa operatus eſt:inchoauit edificare Capitolium:vt habetur in cronica romanorum imperatorum li.primo.

Succeſſor Priſci tarquini Seruius tullius qui rexit annis.xliiii.⁊ inter omnes primus qui cenſus excogitauit.

Succeſſor Seruii tullii tarquinus ſupbus rexit annis.xxx.qui ab hiſtoricis connotat lucius tarquinus ob mores cognomento ſupbus fuit prenotati tarquini filius ex vxore Canoquile prout ſcripſit eodē li.virg.c.Seruius tullius. Hic teſte Eutropio.li.i.primus excogitauit vincula:faſtes carceres:cōpedes:cathenas ⁊ exilia put dicit eodē li.vir.c.Seruius tullius.vbi de ipſius principio cū fuit rex.vii.romanorū.Hinc cō

ſule: cepere ꝑ dño rege domino. Hac cauſa crea
ti ſunt ⁊ ſi vnus malus eſſe voluiſſet alter eam ha
bens poteſtatem ſimilem coherceret. ⁊ placuit ne
imperium longius haberent: ne propter diuturni
tatem poteſtatis inſolentiores redderentur: ſed
ciuiles ſemper eſſent qui poſt annum ſcirent ſe eſ
ſe priuaturos. De quorum claritate habetur ple
ne in cronica romanorum imperatorum Aretini.
⁊ in li. vii. romane hiſtorie.

IUlius Ceſar primus imperator Alexandriã
venit cui ꝓtileus rex inſidias parabat: qua
re a Ceſare bello victus a nilo periit: vt patet vbi
agitur de ceſare primo Ceſar ergo potitus egy
pto cleopatre regnuꝫ dedit ⁊ ipſe primus accepit
ſingulare imperium romanorum: a quo omnes
romani principes romanorum ceſares appellati
ſunt. Sed coniurantibus in eum. lx. vel amplius
ſenatoribus in curia: xxxiii. vulneribus percuſſus
occubuit. Re. vbi agitur de ceſare primus impe.

OCtauianus auguſtus imperator. ii. a quo
omnes romanorum reges dicuntur augu
ſti. regnauit annis. lvi. ⁊ menſibus. vi. Deficiente
autem principatu pontificum in iudea: Herodes
anticipatri aſcalonite ⁊ matris arabice filius a ro
manis iudeorum principatum accepit quem tenu
it annis. xxxvi. Et ne ignobilis ⁊ ſanguine iudeo
rum. Inſuper ⁊ ſuam ſobolem regio ſanguini cõ
miſceret abdicata de fide femina hieroſolimita
na qua priuatus vxorem acceperat. Nã ex eo fi
lio anticipatre ſibi Maximiano ſociauit filiã Ale

xandri ariſtoboli: nepotemq; fratris Hircam qui ante fuit rex iudeorum. hec herodi genuit. v. filios quorum duos alexandrum et ariſtobolum cecidit ipſe in ſamaria. Nec fecit diuturnam morã quin matrem illorum qua nil carius habuerit occiderit re. li. Vir. vbi agitur de herode aſcalonita hoc tempore: quia. m. antonius qui tenebat aſiam et orientem repudiauerat ſororẽ auguſti. Cleopatramq; duxerat in vxorem inter antonium cleopatram et auguſtum ortum eſt bellum: Sed fugati apud Leuchas antonius et Cleopatra ſeipſos occiderunt. Et ſic terminatum eſt regnum Egyptiorum quod a primo ptholomeo lagi filio vſq; ad cleopatrã ſtetit. ccxcv. annis. anno Ceſaris auguſti. xl. a morte vero cleopatre et antonii quando Egyptus in prouinciaʒ verſa eſt anno. xxxvii. et ab vrbe condita anno. dcclii. quo per vniuerſuʒ orbeʒ pax firmiſſima dei ordinatione ab auguſto firmata fuerat dominus noſter Jeſus chriſtus filius dei ſexto ſuo cõſecrauit aduentu. Item diebus Octauiani auguſti trãſtiberim de taberna meritoria fõs olei de terra exundauit: ac per totũ diem largiſſimo riuo fluxit: ſignificans ex gentibus chriſti gratiam. tunc etiam circulus ad celeſtis ſpeciem arcus circa ſolẽ apparuit: vt habetur in cronica romanorũ imperatorũ Leonardi aretini li. vii. anno imperii auguſti. xliiii. herodes morbo inaudito et ſcatẽtibus toto corpore vermibus digne morti. re. lib. Vir. vbi de herode aſcalonita agit. Sʒ archelaus eius filius ab auguſto ſub

ſtitutus regnauit annis.ix.vſq; ad auguſti fin.

TIberius pinguis preuignus auguſti filius imperator tertius qui imperauit annis.xxiii. re.li.Virgi.ca°.Tyberius.ãno vero.xv.imperii ſui.Pilatus iudex procurator ab eodem dirigitur anno.xviii.imperii tyberii dominus noſter Jeſus chriſtus ſua paſſione redemit mundū anno etatis ſue.xxxiii.⁊ eo magis q̄ ei vita propagata eſt ab.viii.kaleñ.aprilis:quo die conceptus in virginis vtero eſt de ſpirituſancto: vt narrat Platina in vita pontificum vbi ſcribit ad Sixtum.iiii.Cuius etiam temporibus facies et vultus ſanctus noſtri redemptoris a ſancta Veronica per mare de Hieruſalem Romam portata ⁊ abducta:qua viſa Tyberius mox a morbo liberatus eſt.

GAius cognomẽto Callicola imperator.viii. rome imperauit annis.iiii.menſibus decē diebus octo Anno domini trigeſimo octauo hic Herodes Agrippa amicnm ſuum liberauit a vinculis ⁊ fecit eum Judee regem vbi regnauit annis ſeptem vſq; ad quattuor annum Claudii. Quo quidem percuſſo ab angelo ſucceſſit in regnum eius Agrippa:vbi manſit annis.xxvii.vſq; ad exterminium iudeorum. Herodes autem tetrarcha petens amicitiam Gaii cogente herodia de romam venit:ſed accuſatus ab agrippa tetrarcham perdidit:fugiens ergo cū Herodiade hyſpaniam petiit. Pilatus qui ſententiam damnationis dixerat tantis anguſtiis a Gaio percuſſus

ꝙ carceratus ſe ſua manu peremerit. Gaius au-
tem ſeuiens in iudeos ſancta eorum loca idoloꝝ
ſordibus prophanauit. his temporibus Mathe
us in Judea predicans euangelium ſcripſit.

C Laudius imperator. v. cepit imperare anno
domini. xx. ⁊ imperauit annis. xiii. mēſibus
ſeptem ⁊ diebus. xxviii. his temporibus Petrus
cum prima fundaſſet eccleſiam Antiochenā Ro
mam venit: ⁊ tenuit cathedram epiſcoplem annis.
xxv. vſqꝫ ad vltimum Neronis annum. Re. lib.
Virgi. vbi agitur de Petro apoſtolo. Marcus
euangelium Rome ſcripſerat Petro eum mittē
te. iiii. anno Claudii predicat in Egypto. Re. li.
vbi agitur de Marco euangeliſta. Eodem anno
fames grauiſſima cuius Lucas meminit facta eſt

N Ero imperator. vi. imperare cepit anno do
mini. lviii. ⁊ imperauit annis. xiii. mēſibꝯ
ſeptem diebus. xxviii. huius. ii. anno Fe-
ſtus iudee procurator ſic ceſſit felici: a quo Pau
lus apoſtolus romam victus per biennium ſtetit
in cuſtodia libera. Poſt hoc nondum rabido ſe-
uiente nerone dimittitur ad predicandum Re. li.
Virgi. vbi agitur de Paulo apoſtolo. ⁊. c. Nero
Jacobus frater domini cuꝫ. xxx. annis rexiſſet ec
cleſiam. vii. anno Neronis circa annos domini.
lxv. a iudeis lapidatus ⁊c. Albinus ſucceſſit in
magiſtratu iudee. Albinus autem florus cuius
luxuriam ⁊ auariciam ceteraqꝫ flagitia non fe-
rentes iudei contra romanos rebellarunt: aduer
ſum quos Veſpaſianus. M. milicie plurimas ve

6

bes iudee cepit. Interim Nero primus chriſtia-
nos proſequitur: inter quos Petrum apoſtolū
et Paulum gladio occidit.

Galba imperator. vii. prout ſcribitur in cro-
nica Mar. anno domini. lxxi. et imperauit
menſibus ſeptem in Hibernia. Vitellus in ger-
mania. Otto tenens imperium Ro. per annum: ſe
ſe interfecerunt. Re. lib. Vir. vbi de illis agitur.

Veſpaſianus imperator. viii. imperauit an-
nis nouem mēſibus. ii. diebus. xii. cum ce-
piſſet imperare prout ſcribitur in cronica
Mar. anno domini. lxxvii. hic apud iudeam im-
perator exercitus nominatus bellum filio Tito
commendans Romam venit: qui anno. ii. iudeo-
rum regnum ſubuertit. templumq; ſolis ſtrauit
poſt annos prime ſue conſtructionis. cclxxxix. re.
li. Vir. vbi agitur de Tito Veſpaſiani filio Con
ſumatumq; eſt bellum anno. iiii. duobus quidem
Nerone viuente et duobus aliis poſtea.

Titus Veſpaſiani filius imperator. ix. cepit
imperare anno domini. lxxxii. et imperauit
annis. ii. menſibus. ii. Vir. quidē mirabilis om
nium virtutum genere abundans: vt amor et deli
tie humani generis diceretur.

Domitianus frater Titi iunior imperator. x.
cepit imperare prout ſcribitur in Cronica
Mar. anno domini. lxxxv. et imperauit annis. xv.
menſibus quinq; hic ſecundus poſt Neronem
chriſtianos proſequitur: ſub quo Johannes euā-
geliſta et apoſtolus in pathmos inſulā relegatus

cum eum miſiſſet in dolium ferventiſſimi olei ſi-
ne vllo cruciatu vel pena. re. li. Uir. ca. Domi-
tianus.

N Erua imperator. xi. imperauit anno vno men-
ſibus quattuor ⁊ diebus octo Hic ſuo edi-
cto cunctos qui a Domitiano exulauerunt reuo-
cauit: quare Johannes apoſtolus ab exilio libera-
tus Epheſum rediit ⁊ per eius abſentiam vidit
ab hereticis concuſſam fuiſſe: fidem hanc deſcri-
ptam in euangelio ſtabiliuit.

t Rarianus imperator. xii. cepit imperare
anno domini. c. ⁊ imperauit annis nouem
menſibus ſex ⁊ diebus. xv. re li. Uir. c. traianus.
Huius tempore apoſtolus Johannes. lxvi. anno
poſt paſſionem domini etatis autem ſue. xciiii.
Epheſi placida morte quieuit plinius ſecundus
orator ⁊ hiſtoricus immenſus habetur pantheon
Rome quod Domitianus fecerat fulmine cõcre
matur: cui nomen inde datum eſt ꝙ omnium ſit
ipſa domus habitaculum.

H Drianus traiani filius imperator. xiii. im-
perauit annis. xxi. cũ imperare cepiſſet cir-
ca annum domini. cxxix. hic iudeos rebelles do-
mauit ⁊ introeundo hieroſolimam licentia abla-
ta quam ipſum in optimum ſtatum murorum ex
tructione reparare. Helyam de ſuo nomine repa
rare precepit. re. li. Uir. c. Adrianus.

A Ntonius cognomẽto pius imperator. xiiii.
cum filio ſuo aurelio ⁊ lucio circa ãnos do
mini a iudeis cepit imperare ⁊ imperauit annis.

xxxi.⁊.iiii.menſibus.hoc tempoꝛe policarpus ve-
niens romam multos ab heretica labe cõpeſcuit
re.li.vir.c.policarpus.

MArcus Antonius verus imperatoꝛ.xii.cũ Lu
cio Aurelio cõmodo cepit imperare anno do
mini.clxii.⁊ imperauit annis.xix.⁊ menſibus.ii.
hoc tempoꝛe Policarpus in aſia martirizat9 eſt

COmmodus antonii veri filius imperatoꝛ.
xvi.poſt patrem imperare cepit circa ãnos
domini.clxxxiiii.⁊ imperauit annis.xiii.⁊ hic di
ctus Commodus ob ſua facinoꝛa in domo veſta
li ſtrangulatus interiit cum tanta execratiõe om-
nium vt hoſtis humani generis diceretur.

HElius pertinax imperatoꝛ.xvii.cepit impe
rare circa annos domini.cxciiii.⁊ impera-
uit mẽſibus ſex hic ſcelere Juliani iuriſperiti oc-
ciditur in palatio oꝛta ſeditione inter pretoꝛia-
nos milites.

SEuerus pertinax imperatoꝛ.xviii. impera-
uit annis.xvii.cum imperare cepiſſet anno
domini.cxcv.hoc tempoꝛe Leonides pater Ori-
genis martyrio coꝛonatur.

ANtonius tarralla Seueri filius imperatoꝛ
xix.imperauit annis ſeptem. ¶ Martinus
imperatoꝛ.xx.imperauit anno vno cum cepiſſet
imperare anno domini.ccxix.cum vulgu militari
cum filio ſuo occiſus eſt.

MArcus aurelius antonius imperatoꝛ.xxi.
imperauit annis.iiii.cum cepiſſet impera
re anno domini.ccxx.huius tẽpoꝛe in pa-

lecſinam vrbis Nicopolis que prius Emaus di-
cebatur condita eſt. Hec eſt illa Emaus quam do
minus poſt reſurrectionez ingreſſu ſuo ſicut nar
rat Lucas ſanctificare dignatus eſt.

Aureolus alexander imperator. xxii. impe-
rauit annis. xiii. cum imperare cepiſſet an
no domini. ccxxxiii. hoc tempore Origе-
nes per totum orbem glorioſus habetur nec mi
rum ſcribit Beda de ipſo. Origenes tantum ſe-
dulus fuit: vt hieronymus quodam loco. v. milia
librorum eius ſe legiſſe meminerit.

Maximinus imperator. xxiii. imperauit an-
nis. iii. cum cepiſſet imperare anno domi
ni. ccxxxix. hic fuit genitus patre et matre
barbaris auctoritate Helli Lampredis et Rufi-
ni in annalibus Ro.

Gordianus imperator. xxiiii. imperauit an-
nis. vi. cum cepiſſet imperare anno domi-
ni. ccxxxix. prout ſcribit Rufinus in an-
nalibus Romanorum: iſte adhuc adoleſcens ex
ſenatus ſententia cum leticia populi factus eſt
ſenator.

Philippus cum Philippo imperator. xxv.
imperauit annis prout ſcribit Ruffinus in
annalibus romanorum cum cepiſſet imperare an
no domini. cclv. hic primus omnium imperatorum
chriſtianus fuit: vna cum filio ſuo baptizatus eſt
vt dicit Ruffinus.

DEcius imperator. xxvi. imperauit annis. ii.
et. iii. menſibus: et cum imperare cepiſſet an

no domini.cclii.hic Decius patrem ꝛ filiuꝫ interfecit: hic bello a Gottis occiditur: ſed fracto fundo plauſtri: nunq̄ꝫ poterat inueniri: vnde e alibi ꝙ a diabolo ꝛ alibi dicitur a Gottis raptus.

g Allus cuꝫ Uoluſiano filio impator.xxvii imperauit annis.ii.ꝛ iiii.menſibus: Cuius tempore Origenes anno.lxx.etatis ſue: nō tamen integre impleto defunctus eſt ꝛ in tiro vrbe ſepultus: ꝛ Cornelius epiſcopus rome rogatus a quadam matrona Lucina corpora apoſtolorum nocte de cathecūbis leuauit ꝛ poſuit ꝯ Pauli corpus in via Hoſtieñ: vbi fuerat decollatus: ꝯ Petri autem circa locum vbi fuerat crucifixus in templo Appollis in monte aureo in vaticono palati Neroniani.iiii.kl.Iulii renotanter li.Uir vbi agitur de petro apoſtolo.

Ualerianus cum filio ſuo Galieno imperator.xxviii: imperauit annis.xv.ꝛ cum impare cepiſſet anno domini.cclvi. Iſte militans a parſis debellatus eſt quadiu vixit ꝛ captꝰ ſtetit ſub hac ſeruitute vt pedem ſuper ceruicem eius ponerent ſemper cum equum aſcenderent.

Claudius imperator.29.Cepit imperare anno domini.cclxxi.ꝛ imperauit anno vno et 9.menſibus: hic Gottos iam per annos.15.vaſtantes Macedoniam ꝛ Illiricum ſuperauit: ob quod in curia ei clypeus aureus: ꝛ in Capitolio ſtatua aurea collocata eſt:

a Urelianus imperator.30.imperauit annis.v.menſibus.6.cuꝫ cepiſſet imperare anno do

mini.cclxxiii.⁊ tandem edificaſſet rome templuꝫ ſolis:in quo poluit auri gemmaruꝫ maximã quã titatem:⁊ in gallia crudeli edicto ꝑſequitur chri ſtianos:⁊ ciuitatem gallie que Genebum diceba tur a ſuo nomine dixit aurelianuꝫ tamen fraude ſerui ſui fuit a militibus ſuis occiſus.

Tacitus. 31. imperator imperauit mẽſibus vi. cum cepiſſet imperare anno dñi.cclxxvii iſte fuit prudens curialis ⁊ largus:quo apud pontium occiſo Florianus tenuit imperium vſꝫ ad tres menſes: ⁊ ſimiliter apud tarſum occiditur His temporibus queritur inſana Manicheoruꝫ hereſis.

Probus imperator. 32 Imperauit annis vi. ⁊ menſibus.iiii.cum imperare cepiſſet an no domini.cclxxix. Et tandem fuit apud Smer-nam militari pugna ceſus.

f Lorianus nil memoria dignum fecit:quã-uis duobus annis imperauerat: Erat im perator in ordine: 33.

c Arus imperator. 34 cum filiis Cario ⁊ numeriano imperauit annis.ii.⁊ cum ce-piſſet imperare anno domini.cclxxxvii.et in paruo flumine periit.

Diocletianus cum Maximiano cognomẽto aurum calcio imperauit annis. 20.cum im-perare cepiſſet ſm Oroſiuꝫ lib.vi.cclxxxviii:alias cclxxxix. Et anno ab vrbe cõdita. M.xli.re.li.vir. ca.conſenſu omnium factus eſt impator.

c Onſtantinus magni Conſtantini pater im-

imꝑator.xxxv.militauit ita laudabiliter ſub Dio-
cletiano imperatore Romano: qui.iiii. anno ſui
imperii dictum Conſtantium fecit ceſarem: cui
ſm Oroſium in lib.vii.⁊ Ruffinum annali. Ro-
ma.⁊ Eutropiuz in li.x. Maximiani ⁊ Herculei
dilecte ſumme Diocletianus Theodoram preui-
gnam in coniugem dedit: ex qua.iiii. filios ⁊ toti-
dem filias genuit Cōſtantini magni fratres quē
ex prima vxore Helena Britannie regis ipē ſu-
ſceperat. Re.li.Vir.ca.Helena. Tractu demum
temporis cum Diocletiauus etate cōfectus ſe in-
habilem noſcerūt ad imperium gubernādū ⁊ ad
priuatā rediiſſet vitam:ipſe Conſtantius factus ē
imperator vna cū Maximino galero: qui poſtq̄
facti ſunt auguſti ſit imperium diuiſerunt vt Cō-
ſtantius Italiam: Galliā:Hiſpaniam:⁊ Affricā
poſſideret. Galerus vero Illiricū anacretā ⁊ totū
orientē haberet. Sed Cōſtantius vir ſumme māſue-
tudinis ſolum adminiſtrationi gallie ⁊ hiſpanie
contentus fuit:qua ꝓpter Galerus fecit duos ce-
ſares: Maximinū quē orienti prepoſuit:⁊ Seue-
ruz quē prefecit Italie. Ipſe vero in illirico ⁊ gre
cia iura imperii gubernabat. Ceperunt imperare
anno dn̄i.ccc.mundi vero.iiii.milia.cclxxxi.⁊ im
perauerunt Galerus.ii.annis. Conſtātius vero
xiii.computato tempore in quo fuerat. Ceſar.hic
Conſtantius prout ſcribit Ruffinus in annali.
Roma.fuit Eutrepio nobili romano genitus ⁊
matre Claudia filia criſpi fratris Claudii impa-
toris curauitq; ſemper fiſci cōmoda non priuata

que ꝓpter a ſubditis ſemper amatus eſt. Et tan-
dem moriens. xiii. anno ſui imperii Conſtātinum
magnum primogenitum eius imperii ſui reliq̄t
heredez. Reliquit etiam duos alios filios ex alia
vxore quorum vnus Conſtantinus: alius Dalma
tius nominabatur. Require eodem libro. Vir.
vbi ſcripſit de Cōſtantino magno.

Maxentius non imperator ſed Tyrannus Romanus. ponitur eodem libro Virgilii vbi ſcripſit de Conſtantino magno.

Conſtantinus Conſtantii filius ex concubina Helena. imperator creatus in Britānia regnauit annis. xxx. menſibus. x. diebus. xi. Cū cepiſſet regnare anno domini. cccxi. hic Rome vbi baptizatus eſt fecit conſtrui baſilicam beati Johannis baptiſte que vocatur Conſtantiana. Item baſilicam Petro et paulo in templo Appollinis circundans corpus vtriuſq3 ereo cipro groſſo q̄n q3 pedum. Item baſilicam beato Laurentio mar tyri in via tyburtina in agro Veiano: et alias baſilicas multas. Idem in grecia conſtituit vrbē ſui nominis quam voluit eſſe ſedem Romani imperii et caput totius orientis. Re. li. ci. c. bizantium Scribit Jacobus de voragine in legēdis ſctōruz q̄ chriſtianos hoſtiliter perſequebatur. Qua propter papa Silueſter cum ſuis clericis ab vrbe fugiens latuit in monte Seracto: interim deus percuſſit Cōſtantinuz incurabili morbo lepre. Et cū nulla ei ꝓdeſſent ſuffragia medicorū conſuluerūt vt ablueret recēti ſanguine lactantiū pueroꝝ. Et

cum imparatoꝛ veniſſet ad locum cedis: vidiſſetqꝫ
xxx.milia vagatium puerorum:⁊ matres ſolutis
crinibus miſerabiliter voluntates genitricibus
ait. Nolite timere: volo enim mori potius q̄ cum
tot milium cede viuere. Juſſitqꝫ cum donis ma-
tribus natos reddi. Sequēti nocte petrus ⁊ pau
lus apparuerūt ſibi dicentes: Quoniā abhorrui
ſti effuſionem ſanguinis innocentū: nos ad te mi
ſit dominus noſter Jeſus chriſtus vt pro tua ſalu
te Silueſtrum habeas latentem apud Saractum
montem: pro quo: Re. plene illud ſcriptum in. v.
ca. Para. qd edidi ſuper Dante tandem perſua-
ſione Silueſtri pape baptizatus Cōſtātinus: qui
repente candidis in veſtibus per ſeptem dies cō-
tinuos leges in honorem chriſti ⁊ omnium chri-
ſtianorum: octauo die veniens ad confeſſionem
abiectis cunctis imperialibus ſignis expāſis ma
nibus ſe proiecit in terram cum fluuio lachrima
rum. Hic baptiſmus ponetur cuꝫ agenti miracu
lo circa finem preſentis capituli. Vas illus pul-
cherrimum in quo baptizatus fuit Cōſtantinus
vulgari appellatione concha dicitur ex nigro la-
pide ⁊ auro politiſſimo: quē Conſtantinus in me
moriam tanti beneficii intrinſecus ⁊ extrinſecus
quantum aſcenderet aqua fecit argento puriſſi-
mo cooperiri. In medio fontis fecit poni colum
nam ꝓfidi: ſuper quam poſuit lampadem aureā
ponderis librarum. lii. in qua diebus paſcalibus
ardebat balſamum. In labro fontis poſuit agnū
aureum fundentē aquam ponderis librarū clxx.

Ad dexteram autem agni conſtituit ſaluatorem ex argento puriſſimo ponderis librarū.clxx. In leua parte agni Johannē baptiſtam ex argento puriſſimo tenentem ſcriptum titulum. Ecce agnus dei qui tollit peccata mundi:ponderis librarū cxxv. Propterea circa fontem ceruos.vii.fundentes aquam:omnes ex puriſſimo auro quorū quilibet erat ponderis librarum.lxxx.que omnia ſeu ſacerdotum cupiditate:ſeu tyrannorū ſacrilegiū ablata ſunt:⁊ ſic hodie vas mūdi apparet. Repēte baptizatus conſtantinus publico edicto precepit vt per totum Romanum imperium idolorū templa clauderentur:⁊ eccleſie chriſti rupte reedificarentur.martyrum ſepulchra cum veneratiōe maxima coli iuſſit. Poſt hec ita prudenter ⁊ pie in ſenatu concionatus eſt ꝙ omnes Romani ad chriſti fidem conuerſi ſunt. Hoc tempore Helena Conſtantini mater que tunc in bitinia morabatur a iudeis,perſuaſa culturā relinquerct idolorum ⁊ ſeruiebat cerimoniis iudeorum. Hec ipſa ſcripſit filio cōmendando ꝙ reliquerat idoloꝝ fidem:ſed increpando ꝙ ſeruiebat religionibus chriſtianorum.cui reſcripſit Conſtātinus:mādās ꝙ ſacerdotes iudeorū ⁊ chriſtianoꝝ ipſis preſentibus Rome diſputarēt de veritate fidei. In qua diſputatione ex precepto Auguſti omnes prudentes Romani imperii interfuerunt. Congregati igitur fuerunt in Romana vrbe epiſcopi ſeptuagīntaquinqꝫ. Judeorum vero ſacerdotes.ccxx.exceptis duodecim ſcribis quos Jſachar ſummꝰ

pōtifex miſit doctiſſimos in greco ⁊ hebreo. Huis
diſputationi interfuit Conſtātinus ⁊ Helena ma
ter eius. Judices arbitri litis non fuerunt chriſti
ani: nec iudei hebrei: quorum vnus fuit Craton
philoſophus: cui nunq̄ꝫ ꝑſuaderi potuit vt a quo
q̄ꝫ munus acciperet. Nilqꝫ volebat ſuuꝫ eſſe nec
quicq̄ꝫ in diem poſterum reſeruare. Dicebat eni
ex carentia diuitiarū frui ſumma ſecuritate: huic
ſocius datus eſt Zenophilus ꝯſtātiſſimus ac pru
dentiſſimus homo. Jn his duobus erat tanta ve
neratio ꝙ nullus poneret in ambiguo id verū te
nēdū eſſe q̄d ipi cēſuiſſent. Cōgregatis igit̄ cun
ctis inter beatum Siueſtruꝫ ⁊ ſcribas fuit longa
concertatio. Demuꝫ ita euidenter illos concluſit
beatus preſul ꝙ omnes populi clamauerunt eos
ab vrbe eſſe pellendos qui nō profiterentur chri
ſtum filium dei eſſe. Multi etiam ex iudeis qui ve
nerant impugnare fidem baptizati ſunt. ⁊ Hele
na mater Conſtantini deoſculata eſt pedes beati
Silueſtri. Et ipſi diſputationis iudices baptizati
ſunt. potiſſima cauſa fuit ꝙ vnus ex ſcribis volēs
oſtēdere potētiā ſue fidei fecit adduci adeo ferocē
thaurum ꝙ vix centum homiees poterant ipſuꝫ
ad locum diſputationis ducere: ⁊ dictis quibuſ
dam verbis in aure cecidit in terram mortuus
qnem poſtea nullis verbis ſcriba potuit ſuſcitare
Et iudei omnes promiſerunt ꝙ ſi eum ſuſcitaret
n nomine Jeſu chriſti: baptizarentur: ⁊ ita factum
eſt. Deinceps beatus Silueſter cum ducbus preſ
byteris: ⁊ duabus lanternis aſcendit in quoddam

antrum per. cl. gradus vbi coniurato dracone qui vrbem infecerat peste inexpiabili eum fecit innoxium: ligauitq; ſibi os cū filo: quod ſigillauit cū ſigillo tenente impreſſionem crucis: igitur eodē tempore fuerunt liberati romani a cultura demonum ⁊ infectione draconis. Roboratus Conſtantinus in fide ſcripſit generalem epiſtolam ad vniuerſos epiſcopos ⁊ prelatos: quam beatus Iſidorus ponit inter decretum patrū: in qua ponit modum ſue conuerſionis ſub iſta forma. ¶ In nomine ſancte ⁊ indiuidue trinitatis Imperator ceſar Flauius Conſtantinus auguſtus ſanctiſſimo patrum patri Siluestro romano pōtifico: omnibuſq; eius ſucceſſoribus epiſcopis vrbis Rome cūctis catholicis epiſcopis gratia charitas pax ⁊ gaudium. Ea qui ſaluator dei filius dominus noſter Iheſus chriſtus per ſanctos apoſtolos ſuos. Petrum ⁊ Paulum interueniente patre noſtro Siluestro mirabiliter operari dignatus eſt ad noticiam omnium apoſtolorū decreuimus aperire nam cū inualidiſſima ſqualoris lepra carnē meā inuaſiſſet: nec curam poſſet adhiberi aliquis medicorum: dixerunt capitolii ſacerdotes mihi fontem in capitolio debere fieri in lactantium puerorum ſanguine lauari iubebāt. Quo audito exhorrui pueroſq; iam paratos occidi cum muneribus remitti iuſſi. Quo facto cū tempus mihi ſomni aduenisset: aſtiterunt apoſtoli chriſti Petrus et Paulus dicentes. Quoniam abhorruiſti innocētem ſanguinis effuſionem a deo te᷑ mittimur do

cere qualiter cureris a lepra. mitte pro Silueſtro
epiſcopo qui latet in monte Soracte: hic tibi oſtē
det piſcinam in qua lauatus repente curaberis.
Quare patrem noſtrum Silueſtrum qui me. vii.
diebus in penitentia tenuit. Octaua autē die me
ſacra vnda perfudit: ſed repente me in fonte poſi
tum propriis oculis vidi manū de celis me aſtrin
genteꝫ a lepra. Sic igitur fontem exiuiſſe ab om
ni lepra cognoſcite. Quamobrem cenſui cuꝫ vni
uerſo ſenatu cunctiſqꝫ principibus Romane vr
bis exaltare ſedem beati Petri apoſtoloruꝫ prin
cipis. Quare decernēs ſancimus: vt ipſa Roma
na ſedes ſuper omnes eccleſias que in vniuerſo
orbe ſunt: teneat principatum ⁊ qui pro tempore
fuerit pōtifex huius eccleſie ſit excelſior princeps
mundi: ⁊ ad dei cultum ſtabilitatemqꝫ chriſtiane
fidei diſponat vt libet. Juſtum quippe eſt vt ibi
lex ſancta teneat principatum vbi ſanctarum le-
gum inſtitutor chriſtus beatum Petrum tenere
iuſſit cathedram apoſtolatus: ⁊ vbi ipſe beatus a
poſtolus ſumpſit martyrii poculum: ⁊ ibi gentes
pro chriſti nomine colla flectant: vbi beatus pau
lus doctor gentiuꝫ extendere collum iuſſus fuit
martyrio coronatus. Sic etiam omnibus mani-
feſtum nos intra palatium noſtrum Lateranēſ.
ſaluatori chriſto eccleſiam conſtruxiſſe ornatiſſi-
mam. auro argento ⁊ lapidibus precioſis. Con-
ſtruximus etiam beatorum apoſtolorum Petri ⁊
Pauli vbi ſacratiſſima eorum corpora ꝑ manus
patris noſtri Silueſtri cum magna ſolennitate ſe

cimus cumulari. ⁊ ne apex pōtificalis valeat pau
pertate: ſed decoretur gloria ⁊ digni tate Ro. ec.
tam palatium noſtrum q̃ꝫ Romane vrbis ⁊ om-
nis Italie omniumqꝫ occidentalium ꝓuincias:
regiones: loca: ciuitates: inſulas que circa Italiã
ſunt patri noſtro Silueſtro cunctiſqꝫ ſucceſſori-
bus ſub iure Ro. ec. pro affectu largimur ⁊ do-
namus in chriſto humani generis redemptore.
Nos autem noſtrum imperium tranſferemus ad
orentem in Bizantia ciuitate quam ampliare fe
cimus a noſtro nomine ⁊ Conſtantnopolim ap-
pellari. Re. li. ci. c. Bizantium. ⁊. c. Conſtantino-
polim.

Oratio de ſancta Veronica.

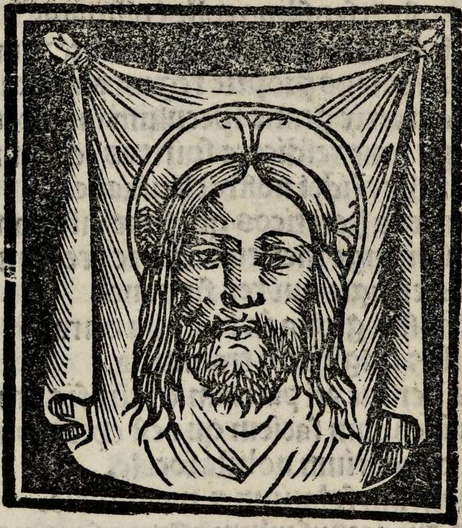

Oratio de ſancta Veronica.

Salue ſancta facies noſtri redemptoris
In qua nitet ſpecies diuini ſplendoris.
Impreſſa panniculo niuei candoris.
Dataqꝫ Veronice ſignum ob amoris.
Salue vultus domini imago beata.
Ex eterno munere mire decorata.
Lumen funde cordibus exinde tibi data.
ꝛ ex noſtris ſenſibus tolle colligata.
Salue ſplendor glorie ſalus peccatorum.
Repreſentans proprie regem angelorum.
Reſtauratrix gratie ſpeculum ſanctorum.
Te querunt reſdicere ſpiritus celorum
Salue robur fidei noſtre chriſtiane.
Deſtruens hereticos qui ſunt vite vane.
Horum auge meritum qui te credunt ſane.
Illius effugie qui rex fit pane.
Salue noſtra gloria in hac vita dura.
Labili ꝛ fragili cito tranſitura.
Nos perduc ad patriam o felix figura.
Ad videndum faciem que eſt chriſti pura.
Salue o ſudarium nobile iocale.
Et noſtrum ſolatium ꝛ memoriale.
Eius qui corpuſculum aſſumpſit mortale.
Noſtrum verum gaudium ꝛ bonum finale.
Salue iubar ſeculi ſtella matutina.
In conſpectu populi fulget lux diuina.
Que eſt cura languidi vite medicina.
Nos in mundo labili lues a ruina

14

Salue gemma nobilis vera margarita.
Celis virtutibus perfecta munita.
Non depicta manibus ſculpta nec polita.
Hoc ſcit ſummus artifex qui te fecit ita.
Ille color celitus qui in te ſplendeſcit.
In eodem permanet ſtatu nec decreſcit.
diuturno tempore minime paleſcit.
Fecit te rex glorie qui fallere neſcit.
Neſciens putredinem ſeruans incorruptam.
Quod eſt chriſti colis coram te deductu m.
Tu vertes gaudium gemitum ⁊ luctum.
Confer ſalutiſerum te videnti fructum.
Salue decus ſeculi ſpeculum ſanctorum.
Te videre cupiunt ſpiritus celorum.
Nos ab omni macula purga viciorum.
Atqꝫ nos conſortio iunge beatorum.
Eſto nobis queſumus tutum adiuuamen.
Dulce refrigerium atqꝫ conſolamen.
Ut nobis non noceat hoſtile grauamen.
Sed fruamur requie cum beatus Amen.

Verſus.

Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui dn̄e.
℟ Dediſti leticiam in corde meo.

Collecta.

Deus qui nobis lumen vultus tui memoria le ad inſtantiaȝ beate Veronice ſudario im preſſam imaginem tuam relinquere voluiſti per paſſionem ⁊ crucem tuam: tribue queſumus vt ita tunc in terris per ſpeculum in enigmate te videre ⁊ adorare valeamus vt ⁊ iudicem ſup nos venientem facie ad facieȝ leti ⁊ ſecuri videre emereamur in celis. Per chriſtum dominum noſtrū

¶ Incipiunt indulgentie ſeptem eccleſiarum principalium vrbis Rome.

Sanctus ſilueſter papa ſcribit in cronica ſua ꝙ rome fuerūt. M.ccccv. eccleſie quarūm maior pars eſt deſtructa: ⁊ inter illas ſunt. vii. principaliores priuilegiate maiori priuilegio: gratia: ſanctitate: ⁊ dignitate ꝗȝ alie.

PRima eccleſia eſt Lateranenſis que dedicata fuit a beato Silueſtro papa in honorem Saluatoris ⁊ ſanctoruꝫ Johannis baptiſte ⁊ Johannis euangeliſte. Et ſunt in eadem eccleſia omni die conceſſi .xlviii. anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omnium peccatorum. Item papa Silueſter ⁊ gregorius ſummi pontifices qui eam conſecrauerūt ⁊ deuote viſitātibus dederūt indulgentias quas nemo ſed ſolus deus nūerare poteſt: teſtāte beato Bonifacio qui dicit. Si homines ſcirēt indulgentias eccleſie Lateraneſi. ꝙ tot eſſent non eis opus eſſet vt irent ad ſepulchruꝫ domini ſeu ad ſanctum Jacobum. Dicit idem papa Bonifa. Si quis ad ſedem noſtram Lateraneſi. cauſa deuotionis vel orationis aut peregrinationis peruenerit abſoluitur ab omnibus ſuis peccatis. Dicit idem Bonifa. papa. Si quis ad dictaꝫ ſedem peruenerit in die ſancti Saluatoris: abſoluitur ab omnibus peccatis. Item in ſacriſtia eiuſdem eccleſie eſt altare ſancti Johan. bapti. quod habuit in deſerto. Item in quadam capella in fine decem eccleſie eſt archa federis veteris teſtamenti. Itē mēſa ſuper quā cenauit dominus noſter Jeſus chriſtus cum diſcipulis ſuis. Item virga moyſi ⁊ Aaron. Et hec omia portauerūt Veſpaſianus ⁊ Titus de hieruſalem cum quattuor columnis ereis plenis de terra ſancta de hieruſalē, que ſtant erecte circa ſummum altare. Item ſupra ſummū altare ſunt capita ſanctorum apoſtorum Petri et

Pauli: ⁊ quandocunqȝ illa monſtrantur tūc
ibi ſunt tante indulgentie quante ſunt ad ſanctū
Petrum quando monſtratur ſudarium domini
ſeu Veronice: que indulgentie oſtenſionis Vero-
nice habentur in ſequentibus foliis videlicet in
ſecunda eccleſia principali. Item quando iſta ſa-
cratiſſima eccleſia ab hereticis fuit accenſa ⁊ con
buſta: de capite ſcti Pācracii emanauit ſanguis
tribꝰ diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibꝰ: qđ caput etiā oſtēdit
vna cū ceteris reliquiis in die paſce pacto pran-
dio: quam eccleſiam poſtea renouauit ⁊ de funda-
mento edificari fecit dei genitricis ſeruus Nico
colaus papa. iiii. ordinis ſancti Franciſci vt clare
adhuc apparet in opere muſaico ſupra ſummum al
tare ſancti Silueſtri ⁊ ſuorum predeceſſorū ſum
morum pontificum qui ſummi pontifices cele-
brabant in criptis ⁊ cauernis terre occulte ꝓpter
imperatorum ⁊ aliorum metum tyrannorum: pa
ganorum ⁊ ſarracenorum. Item ſubtus altare il
lud eſt oratorium ſancti Johannis euāgeliſte vbi
orabat quando adductus ⁊ deductus ac detētus
fuit rome. Item in quodam tabernaculo maiori
quod ſtat ſuper dictum altare requieſcunt capita
ſanctorum apoſtolorum Petri ⁊ Pauli vt dictuȝ
eſt. Item in quoddam tabernaculo quod eſt ſuꝑ
altare marie magdalene ſunt recondite he reli-
quie que ſequuntur: videlicet Tira cum qua co-
ronatus fuit ſanctus Silueſter papa per Conſtan-
tinum imperatorem. Item caput ſancti Zacharie
patris ſancti Johannis baptiſte. Item caput ſan

cti Pancratii martyris: de quo fluxit ⁊ emana‐
uit ſanguis per tres dies continue quãdo iſta ſa‐
cratiſſima eccleſia fuit ab hereticis combuſta. Itẽ
de reliquiis sancte Marie magdalene. Item vna
ſpatula ſancti Laurentii martyris. Itẽ vnus deus
ſancti Petri apoſtoli. Item copa in qua ſanctus
Johannes venenum bibit ⁊ non ſibi nocuit. Itẽ
cathena cum qua ligatus fuit ſanctus Johãnes
euangeliſta dum duceretur de Epheſo romam.
Item tunicella ſancti Johannis euangeliſte que
poſita fuit ſupra tres mortuos ⁊ confeſtim ſurre‐
xerunt. Item de cineribus ſancti Johannis ba‐
ptiſte ⁊ cilicium ipſius. Item de lacte de capillis
⁊ veſtimentis glorioſe virginis Marie. Item ca‐
miſia quam fecit virgo Maria chriſto ꝓpriis ma‐
nibus. Item lintheum ſeu pannus cum quo chri‐
ſtus exterſit pedes apoſtolorum. Item forbices et
arundo cum qua chriſtus percuſſus fuit. Itẽ de
ligno ſancte crucis. Item purpureum veſtimen‐
tum tinctum de guttis ſanguinis chriſti. Itẽ ve‐
lum beate virginis marie quod ipſa poſuit ad ſe
moralia chriſti in cruce. Item ſudarium quod po
ſitum fuit ſuper faciem chriſti. Item preputium
domini noſtri Jeſu chriſti quando fuit circunci‐
ſus. Item aqua ⁊ ſanguis qui emanauit de late‐
re chriſti. Item de vero ligno crucis: ⁊ multe alie
reliquie que oſtenduntur in die paſche peracto
prandie. Item in feſto ſaluatoris cuius imago vi
ſibiliter apparuit omni populo romane miraculo
ſe. ſcilicet quãdo papa Sꝛlueſter cõſeceauit dictã

eccleſiam vbi fuerat populus Romanus congregatus. tunc imago Saluatoris apparuit viſibiliter omni populo de vrbe: que imago remanſit in pariete ⁊ quotidie videri poteſt: nec comburi potuit cum eccleſia fuerit bis combuſta: vbi vero eſt remiſſio omnium peccatorum. Item in capella ſancti Johannis baptiſte ad fontes in qua mulieres non intrant ſub pena excommunicationis: ibidem eſt remiſſio omnium peccatorum. Item in capella ſancti Laurentii in qua ſimiliter mulieres non intrant ſimili pena que dicitur ſancta ſanctorum: ibidem eſt remiſſio omnium peccatorum. Eſt in eadem capella imago chriſti in etate duodecim annorum diuinitus ⁊ humanitus depicta. Et circa eandem ſunt gradus ſuper quos dominus noſter Jeſus chriſtus cecidit vſq; ad effuſionem ſanguinis: ⁊ ſignū apparet clare vbi ſanguis cecidit. Qui quidem gradus ſteterūt ante domum Pilati in Hieruſalem: ⁊ quicunq; hos gradus aſcendit: ille pro quolibet gradu nouem annos indulgentiarum ⁊ totidem quadragenas: ⁊ remiſſionem tertie partis omnium peccatorum habet.

¶ De priuilegio iſtius eccleſie ⁊ dignitate legantur iſta metra ſequentia.

Dogmate papali datur ac ſimul imperiali.
Quod ſim cunctarum caput mater eccleſiarum.
Hinc ſaluatoris celeſtia regna datoris.

Nomine ſanxerunt cum cuncta peracta fuerunt.
Sic ſummus ex toto conuerſi ſupplice voto.
Noſtra q̄ hec edes ſit tibi xp̄e inclita ſedes.
Hec eſt papalis ſedes ⁊ pontificalis.
Preſidet ⁊ chriſti de iure vicarius iſti.
Quia iure datur Romana ſedes vocatur.
Deberet ⁊ vere niſi ſolus papa ſedere.
Gloria ſublimis alii ſubduntur imis.

SEcunda eccleſia principalis eſt ad ſanctum
Petrum in monte aureo in vaticano pala-
cii Neroniani: in qua ſunt omni die. xlviii. anni
indulgentiarum ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio ter
tie partis omnium peccatorum. Item in eadem
eccleſia ſunt. c. ⁊. ix. altaria que nunc ex maiori
parte ſunt deſtructa ⁊ pro quolibet conceduntur
decemocto anni indulgentiarum: ⁊ inter illa ſunt
ſeptem altaria principalia que maiori gratia ſunt
priuilegiata aliis altaribus ⁊ omnia iſta ſeptem
altaria ſunt circundata ereis cancellis. Item quā
docunqȝ eſt feſtum ſancti Petri vel feſtum pre-
dictorum altarium. vel feſtum natiuitatis domi-
ni vel paſche vel feſtum omnium ſanctorum vel
aliud feſtum duplex duplicantur omnes indulgē
tie predicte. Item in feſto annunciationis beate
Marie virginis ſunt ibidem mille anni indulgē
tiarum. Item a predicto feſto vſqȝ ad Kalen̄. Au
guſti ſunt ibi duodecim anni indulgentiarum et
tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omnium
peccatorum. Item quicunqȝ aſcendit gradus ſan
cti Petri deuote huic conceduntur p o quolibet
gradu ſeptem anni indulgentiarum dati ab Ale-
xandro papa. Item medietas corporum ſanctorū
apoſtolorum Petri ⁊ Pauli requieſcit in predi
cta eccleſia ſub maiori altari: reliqua vero medie
tas iacet ad ſanctum Paulum. Item in predicta
eccleſia requieſcunt corpora ſanctoruȝ apoſtoloꝝ
Simonis ⁊ Jude. Item corpus ſancte Petronel
le virginis filie ſancti Petri apoſtoli. Itē caput

ſancti Andree apoſtoli quod oſtēditur in eius feſto:⁊ in illa die quando Romꝰm portatum fuit ⁊ adductū. Item caput ſancti Luce euangeliſte. Itē caput ſancti Sebaſtiani martyris. Caput ſancti Jacobi. Corpora ſanctorum Proceſſi ⁊ Martiniani:⁊ multa alia corpora:⁊ multe reliquie ſanctorum martyrum ⁊ confeſſorum ac virginum. Item Veronica ſiue vultus ſanctus domini noſtri Jeſu chriſti requieſcit in dicta eccleſia q̄ monſtratur in ebdomada ſancta pluribus vicibus. et in die aſcenſionis domini: ⁊ dominica proxima poſt aut ante feſtū Antonij abbatis:in cuius oſtēſione Romani aduenientes ⁊ in eius oſtenſione preſentes habent tria milia annorum indulgentiarum:⁊ illi qui ſunt circa Romā aduenientes ⁊ preſentes habent ſex milia annorum. Ceteri vero qui adueniunt per montes:valles: colles: habent duodecim milia annorum indulgentiarum ⁊ tot quadragenas ⁊ remiſſionem tertie partis omnium peccatorum. Item exiſtit vnū altare ad dexteram partem chori decoratum porphiretico lapide in medio:ſuper quo porphiretico diuiſa ſunt oſſa ſanctorum apoſtolorū Petri ⁊ Pauli ⁊ ponderata per beatum Silueſtrū ſub anno domini.cccix.quando facta fuit iſta eccleſia. Itē ad ſiniſtrā partem chori eſt vnum tabernaculum in quo hodierne ſeruatur illa ſedes ſeu cathedra q̄ facta fuit beato Petro.quando adhuc ſedē epiſcopalem tenuit in antiochia ⁊ pulchre decorata ⁊ omni feſto quod dicitur cathedra Petri poni

tūr foras ad chorum cum ſolennitate vbi omnes homines pro ſua deuotione ad eandē attingere poſſunt. Item circunſtāt columne duodecum de marmore bene ꝯpolite facte ⁊ chorum attingentes ex qua vna decancellata ferro circumuoluta ⁊ ornata de cuius virtute infraſcripte legas. Hec eſt illa in qua dominus noſter Jeſus chriſtus appodiatus dum popolo predicabat ⁊ deo patri preces in templo affundebat adherendo ſtabat: que vna cum aliis: vndecim circunſtantibus de Salomonis templo in triumphum huius baſilice locata fuit. demones expellit: ⁊ ab immundis ſpiritibus vexatos liberos reddit: ⁊ multa miracula quotidie facit. Item in tranſitu ad beatam Mariam de febribus ſepultura ſancti Chriſoſtomi que ante fuit circūdata ferro: nunc imagine marmorea erigitur.

TErtia eccleſia principalis eſt ad ſanctum
Paulum in qua ſunt omni die quadragin
taocto anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene ⁊
remiſſio tertie partis omnium peccatorum. Itē
in conuerſione ſancti Pauli ſunt ibi centum an
ni indulgentiarum ⁊ tot quadragene. Item in fe
ſto ſanctorum Innocentum quorum corpora ibi
dem multa requieſcūt ſunt ibi quadragintaocto
anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene. Item in
dedicatione eiuſdem eccleſie que eſt in octaua
ſancti Martini ſunt ibi mille anni indulgntia-
rum ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis
omnium peccatorum. Item ſi quis intrauerit di-
ctam eccleſiam omnibus diebus dominicis: ha-
bet tantas indulgentias ac ſi iret ad ſanctum ſe-
pulchrum domini in Hieruſalem: aut ad ſan-
ctum Iacobum in galicia. Item in eadem ec
cleſia eſt brachiū ſācte anne matris virginis Ma
rie. Item vna cathena cum qua ſanctus Pau
lus cathenatus fuit: ⁊ plures alie infinite re-
liquie. Item ſub maiori altari medietas cor-
porum ſanctorum apoſtolorum Petri ⁊ Pau-
li requieſcit. Item corpus ſancti Thimothei
diſcipuli ſancti Pauli requieſcit in dicta eccle-
ſia: ⁊ plures alie infinite reliquie ſanctorum quo
rum anime gaudent in celis. Item in grot-
ta requieſcunt oſſa beata Sanctorum Celſi Iu
liani cum Baſiliſſa. Item circa portam que
ducit ad ſanctum Paulum Capena porta di-

cta: hic ſepultura Romuli ⁊ Remi exiſtit: eſt eti-
am prope Mons omnis terre. Item ad dexteraz
partem chori eſt imago ſancte crucis deuota que
allocuta eſt ſanctam Brigittam propter eius ſe-
dulas orationes coram eadem factas.

q Uarta eccleſia principalis eſt ad ſanctam
Mariam maiorem. In qua ſunt omni die
xlviii. anni indulgentiarum ⁊ tot quadra-
gene ⁊ remiſſio tertie partis omnium peccatoruȝ
Item in predicta eccleſia ſunt reliquie. videlicet
Corpus ſancti Mathie apoſtoli requieſcit ſub
maiori altari ipſius eccleſie. Caput eiuſdem ſan-
cti Mathie apoſtoli requieſcit in dicta eccleſia.
Iteȝ corpus ſancti Hieronymi doctoris eccleſie
Item corpora ſanctarum Rumule ⁊ Redempte
Item pannicellus beate Marie virginis in quo
requieuit eius filius in preſepio. Item ſtola ſan-
cti hieronymi. Item brachiuȝ ſancti Mathei a-
poſtoli ⁊ euangeliſte. Item brachium ſancti Lu-
ce euangeliſte. Item brachium ſancti Thome ar
chiepiſcopi Cantuarienſis ⁊ martyris. Item ca-
put ⁊ brachium ſancte Vibiane virginis ⁊ mar-
tyris. Item ⁊ Preſepe domini in dicta eccleſia re
conditum eſt. ⁊ multe reliquie ſanctorum ⁊ ſan-
ctarum ibidem requieſcunt que oſtenduntur in
die paſche hora veſperarum vel circa: quorum
anime exultent in celis. Item in vigilia Aſcenſio
nis domini qua celebratur feſtum tranſlationis
corporis beati Hieronymi: cuius corpus ibi-
dem requieſcit: ⁊ ad altare ipſius eſt remiſſio
omnium peccatorum a ſe. re. Pio pa. ii. Item in
omnibus feſtiuitatibus beate Marie virginis
ſunt ibi mille anni indulgentiarum. Item in fe-
ſto Aſſumptionis beate Marie virginis vſqꝫ ad
eius Natiuitatem ſunt ibi duodecim millia anno

rum indulgentiarum vltra dictas indulgentias quotidianas.

¶ Sequũtur verſus de aſſum ptione beate Marie virgi nis glorioſiſſime

Ad ſummum regina thronum defertur in altum
Angelicis prelata choris cui fertur ⁊ ipſe.
Filius occurrens matrem ſuper ethera ponit.

QUinta eccleſia principalis eſt ad ſanctum Laurentium extra muros in via tiburtina in agro Veiano. in qua ſunt omni die. xlviii. anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene: ⁊ remiſſio tertie partis omnium peccatorum. Item ibidem eſt lapis ſuper quem beatus Laurentius poſitus fuit poſtq̄ꝫ aſſatus ⁊ mortuus fuit. Item in feſtiuitatibus ſanctorum Stephani prothomartyris ⁊ Laurentii martyris quorum corpora ibidē requieſcunt ⁊ per octauas eorūdem ac in ſtationibus eiuſdem eccleſie ſunt. c. anni indulgentiarū ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoruꝫ ab antiquis conceſſa. Sed fe. re. Calixtus. iii. pontifex maximus conceſſit omnibus vtriuſqꝫ ſexus chriſtifidelibus dictam eccleſiam deuote viſitātibus in ſingulis feſtiuitatibus ⁊ ſtationibus eiuſdem eccleſie antedicte plenariam remiſſionem omnium peccatorum. Item ſi quis intrauerit dictam eccleſiam per annū omni quarta feria liberat animam a purgatorio. Item ſi q̄s intrauerit per ianuam ſtantem in auſtrali parte eccleſie de vna cruce ad aliam plenarie confeſſus ⁊ contritus habet remiſſionem omnium peccatorum.

Extra eccleſia principalis eſt ad ſanctos Fa-
S bianum ⁊ Sebaſtianum: in qua ſunt omni
die. xlviii. anni indulgentiarum ⁊ tot qua-
dragene ⁊ cum hoc remiſſio tertie partis omniū
peccatorum. Item in eadem eccleſia ſunt omni
die mille anni indnlgentiarum dati a Pelagio
papa. Item in eadem eccleſia ad cathecumbas
ibi prope ſunt tante indulgentie quante ſunt in
eccleſiis apoſtolorum Petri ⁊ Pauli: quia ibi
corpora eorum iacuerunt abſcondita longo tem-
pore in quodam fonte exiſtente in dicta eccleſia
ſupra quem eſt quoddam altare. Item Silueſter
Gregorius Honorius: Pelagius. Nicolaus: ⁊
Johannes ſummi pontifices conceſſerunt ⁊ qui
libet eorum conceſſit mille annos indulgentiarū
quocunqꝫ tempore anni deuote viſitabunt dictā
eccleſiam abſqꝫ peccatis mortalibus cauſa deuo
tionis orationis aut peregrinationis. Item in di
cta eccleſia iacet corpus beati Sebaſtiani marty-
ris. Item ſuper altare ſancti Sebaſtiani vbi iacet
corpus eius celebrauit miſſam ſanctus Grego-
rius papa pro anima vnius imperatoris: ⁊ appa-
ruit ei angelus: ⁊ dixit. Hic eſt locus ſanctiſſimus
in quo eſt diuina ⁊ vera promiſſio ⁊ omnium
peccatorum remiſſio: ſplendor ⁊ lux perpetua ⁊ ſi
ne fine letitia quas chriſti martyr Sebaſtianus
promeruit virtute ſacrificii l beratur anima. Itē
ibi eſt lapis in quo chriſtus reliquit veſtigia pe-
dum ſuorum quando obuiauit Petro perſecu-
tionem fugienti quē recognoſcens dixit ei Pe

trus. Domine quo vadis? Respondit christus.
Romam redeo iterum crucifigi. Itez corpus Fa
biani pape ꝛ martyris. Item corpus beati Ste-
phani pape ꝛ martyris. Item corpus ſancte Lu-
cine virginis que corpus ſancti Sebaſtiani in di
cto loco ſepeliuit: ꝛ hanc eccleſiam ad ipſius ſan-
cti Sebaſtiani honorem conſtruxit. ꝛ. xviii. ſum-
mi pontifices martyres quorum quilibet dedit
ſuam indulgentiam: ꝛ in dicta eccleſia requieſcūt
Et multe alie indulgentie ſunt in predicta eccle-
ſia que numerari non poſſunt propter innumera
bilia corpora ſanctorum ibidem requieſcentium
Itez in cimiterio Calixti eſt plenaria remiſſio om
nium peccatorum. Viſitet hic pia mens ſanctorū
buſta frequenter. In chriſto quorum gloria per-
pes erit.

¶ Hic eſt cimiterium beati Calixti pape ꝛ mar-
tyris incliti. Quicunqꝫ illud contritus ꝛ confeſ-
ſus ingreſſus fuerit plenam remiſſionem omniū
peccatorum ſuorum obtinebit permerita glorio
ſa centum ſeptuagintaquattuor milia ſanctorum
martyrum quoꝝ ibi corpora in pace ſepulta ſunt
vna cum quadraginta ſex ſummis pontificibus
beatis qui omnes ex magna tribulatiōe venerūt
ꝛ vt heredes in domo domini fierent: mortis ſup
plicium pro chriſti nomine pertulerunt.

I.N.R.I.

SEptima eccleſia principalis eſt ad ſanctam
Crucem in hieruſalez: in qua ſunt omni die
xlviii. anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene ⁊
remiſſio tertie partis omnium peccatorum. Item
in ſummo altari requieſcunt corpora ſanctorum
Anaſtaſii ⁊ Ceſarii. Item eandem eccleſiam que
vocatur ad ſanctam Crucem in hieruſalem edifi-
cauit Conſtantinus filius Conſtantini magni im
peratoris in hono eꝫ ſancte crucis ad preces ſan
cte Helene: ⁊ ſanctus Silueſter papa conſecrauit
eam. ſunt omni die dominica. ccc. anni indulgen
tiarum ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis
omnium pecatorum. Item he ſunt reliquie eiuſ-
dem eccleſie. Primo duo ciphi: vnus qui fuit ple
nus de ſanguine chriſti: alter vero qui fuit plenꝰ
lacte beate Marie virginis. Itez ſpongia in qua
iudei porrexerunt chriſto fel ⁊ acetum. Item de li
gno ſancte crucis. Item due ſpine de corona xp̄i
Item vnus clauus cum quo fuit affixus in cruce
Item de ligno crucis latronis pendentis ad dex
teram chriſti fuit conuerſus ad chriſtum. Itez in
capella que vocatur hieruſalem vbi mulieres nō
intrant niſi ſemel in anno ſcilicet in die dedicatio
nis eiuſdem qua celebratur in vigilia ſancti Be
nedicti abbatis mēſe martii ⁊ eſt remiſſio omniū
peccatorum:

D ſanctam Mariam tranſtyberim. hic lo
a cus vbi nunc illa venerabilis eccleſia eſt
olim taberna meritoria regionis tranſty-
berim appellatur in qua Romani milites q̄ am-

plius militare non poterant: vite ſue ſubſidia per
cipiebant: ⁊ appellabatur meritoria: quia pro be
nemeritis eorum ⁊ ſportularis pecunia donabat
in atrio cuius hi verſus ſcripti erant.

Roma vetus veteres cum te rexere quirites.
Nec bonus immunis nec malus vllus erat.
Defunctis patribus ſucceſſit praua iuuentus.
Quorum conſilio precipitata ruis.

Ex hac taberna meritoria videlicet vbi ille due feneſtrelle ferree cancellate apud chorū ſunt poſite tempore quo dominus noſter Jeſus chriſtus de virgine naſci dignatus eſt: fons olei de terra exundauit ac per totum illum diem ac noctē largiſſimo riuo vſqȝ ad tyberim defluxit: ſignificās vnctionem chriſti ⁊ baptiſmum atqȝ doctrinam eius qua omnes gentes imbueret ad credendum per baptiſmum. Quod miraculū attendens ſanctiſſimus preſul Calixtus natione Romanus ſicut erat iam ab antiquo tempore famatum in eodem loco vnde oleum fluxerat: procedēte quoqȝ tempore cum aliquantulum ceſſaret perſecutio a chriſtifidelibus eadem eccleſia creditur nouis fabricis ampliata quam Grego. papa. iii. ob reuerentiam beate virginis ⁊ beati Calixti martyris pene a fundamentis diruptam nouis fabricis cū tecto conſtruxit ac totam depinxit. Sunt etiā ſepulta ibi corpora ſanctorum videlicet Calixti pape: Innocentii pa. fundatorum eccleſie ⁊ Julii pa. ſancti Quirini epiſcopi eſt in octaua die aſſumptionis beate marie in auguſto ſtatio ⁊ ꝑdonantia.

Jam puerum iam ſummum pater poſt tp̄e natiſ.
Accipimus genitum tibi quem nos eſſe coeuum
Credimus hircoꝝ olei ſcaturire liquamina tybri
Hinc oleum fluxit cum chriſtus virgine luxit.
Hic ⁊ donatur venia quocunqꝫ rogatur.

D ſanctum Griſogonū in prefata regio
a ne tranſtyberim. In iſta eccleſia prenomi
nati ſancti Griſogoni ſunt reliquie. Bra
chium ſancti Jacobi. ſcapula ſancti Andree apo
ſtoli. ⁊ caput ſancti Griſogoni. ſunt ibi indulgē
tie. Hic ſedes eſt Cardinalis ⁊ titulus. Statio.
xxiiii. quadrageſime.

D ſanctam Ceciliam virginem etiam eſt
a iſta eccleſia prenominate eccleſie virginis
in regiōe tranſtyberim ſituata: vbi requie
ſcit corpus ſancte Cecilie: etiam corpora ſanctoꝝ
Tiburtii: Valeriani: Lucii pape primi: ⁊ Maxi
miani: ſub altari in choro requieſcunt. Sūt in ea
dem eccleſia plures alie reliquie. fuerunt in prefa
cta eccleſia olim edes ſancte Cecilie ⁊ habitacula
quas ſanctus Paſcalis papa conſecrauit ad ho
norem omnipotentis dei eiuſqꝫ genitricis glorio
ſe. ſanctorum apoſtolorum Petri ⁊ Pauli: bea
te Agathe ⁊ Cecilie. anno incarnationis domini
cc.ccc. indictiōn. xv. eccleſiam edificauit ſicut ple
nius in epiſcopali libro continetur.

HD ſanctum Bartholomeum in inſula. In
iſta eccleſia eſt corpus ſancti Bartholomei
ſupra altare maius in tabernaculo. Eſt etiam ibi
corpus ſancti Paulini. ſancti Alberti. ſcti Mar

celli. ⁊ ſancti Superantii. Sunt ibi plures reli-
quie que cum ſupradictis in die ſancti Bartho-
lomei apoſtoli ⁊ in dominica Palmarum oſten-
duntur. Eſt vnus fons ante altare maius in cho-
ro in quo inuenta ſunt corpora ſanctorū ſcilicet
ſancti Paulini ⁊ Superantii. apud illum ſunt.
c. anni indulgentiarum.

Ad ſanctum Johannem in inſula ex oppoſi
to eccleſie ſancti Bartholomei. hic eſt vnū
clauſtrum mulierū: ibi eſt vna capella bea-
te Marie virginis verſus aquas tyberis q̄ apud
molendinos appellatur. Dicitur q̄ quodam tēpo
re tyberis creuit vltra lampades ardentes ante
imaginem ⁊ non fuerunt extincte nec videbatur
illate aliqua leſio imagini per aquam.

Ad ſanctum Nicolaum in carcere Tulliāo
in regione Ripe: ſunt iſte reliquie. Una co
ſta ſancti Mathei apoſtoli ⁊ euāgeliſte. ma
nus ſancti Nicolai. Brachium ſancti Alexii Sta
tio eſt ibi in quadrageſima.

Ad ſanctam Mariam in porticu in regiōe
Ripe. hic eſt vnus lapis precioſus zaphi-
rus in quo imago dei ⁊ beate marie virgi
nis miraculoſe eſt impreſſa temporibus Johan-
nis pape primi ⁊ Juſtini proprii filii Juſtiniani
Auguſti ⁊ Theodorici regis Gottorum heretici
Italiam opprimentis. Fuit in vrbe matrona po-
tentiſſima Siniaci conſulis ⁊ Patricii filia noīe
Galla: inter Romanos diuitiis generoſitate pre
cipua patriciatus dignitate ſublimis cognomina

ta ⁊ Patricia moribus ⁊ vita beata: ſic enim tem-
poralibus vſa eſt bonis vt legem domini non de
ſereretur: ⁊ diuinis nullatenus declinaret: ⁊ quia
chriſto ſedula ſeruire curauit ſuiqꝫ in ſe creatoris
imaginem ⁊ ſimilitudinem prudenti circūſpectio
ne integram illibatamqꝫ ſeruauit: chriſti ⁊ beate
marie imagineꝫ per manus ſanctorum angelorū
in ſuo palatio ſuſci, ere meruit. Quadam enī die
dum familia circunſedente pranderet ſupra pro
pinatorium predicta omnipotentis dei benedicte
marie matris filie imago nimio fulgore apparuit
cuius immenſa luce propinator verberatus: ante
dominam redit: ⁊ quod acciderat territus nūcia-
uit: mox galla ſurgens a menſa venit ad locum: ⁊
lucem quidem vidit: ſed imaginem decoram vide
re non potuit. Habito igitur conſilio multorum
procerum comitata concurſu ad Lateranenſe pa
latium feſtinauit: ⁊ pontifici lucis apparitionem
religioſa grauitate narrauit piis lachrymis po-
ſtulans ⁊ magnis precibus vt ad ancillam domi-
ni vt ipſe dominus dignaretur venire deo dante
reuelante rem nouam plenius cogitaturus: cuius
ſanctis precibus venerabilis pontifex acquieſcēs
cum ipſis epiſcopis ⁊ cardinalibus ⁊ maioribus
ciuitatis ad Galle palatium venit: ⁊ ad locum ac
cedens expanſis brachiis ⁊ oculis leuatis in celū
deuotiſſime intra lucem orauit. Cumqꝫ adhuc ve
nerabilis pater papa orationi inſiſteret inter bra
chia ſacratiſſima ſuſcepit imaginem ⁊ eam ado-
randam circunſtanti multitudini cum lachrymis

timoris ⁊ gaudii demonſtrauit: ⁊ quomodo bea-
tus Greg. vii. conſecrauit iſtam eccleſiam q̄ ante
fuit palatiuȝ prenominate Galle Patricie: ⁊ de
vita eius legitur in certis aliis legendis.

Ad ſanctum Georgium. in iſta eccleſia ſunt
iſte reliquie. De lacte beate Marie virgi-
nis ⁊ de veſtimentis eius. vexillum: lancea
⁊ caput ſancti georgii: quod prenominatū ſancti
Georgii caput eſt reperta in vna capſa litteris au
reis: ſignificantes illud eſſe per ſanctiſſimū pre-
ſulem Zachariam papam primum ⁊ deduci fecit
regionem ad velum aureum in venerabilem iſtā
diaconiam cum magna ſolennitate vbi in hono-
re ſuo conſecrata eſt illa eccleſia prenominata ⁊
plures alie reliquie. Statio ⁊ titulus cardinalis
¶ Claudius tyberius deſcribens pugnatores ci-
ues Romanos: inuenit ſexies decies centena mi
lia. vcccc. ⁊. cccc. milia. q͛d adhuc reperi ſcriptū
ante prenominatā eccleſiam ſubtus portugale.

Ad ſanctam Anaſtaſiam. eccleſia iſta eſt ver-
ſus palatium maius conſtructa ex oppoſito
eccleſie ſancti Georgii. Sunt etiā reliquie
ibi Statio ⁊ titulus eſt Cardinalis.

Ad ſanctam Mariam que vocatur ſchola
greca infra montem auentinum ante pre-
nominatam eccleſiam poſitus eſt vnus la-
pis rotundus ad diſpoſitionem faciei et vultus:
qui dicebatur bucca veritatis ad quem homines
ſeexpurgauerunt. virtutem ſuam per vnam mu-
lierem perdidit. fuit etiā ſchola ſancti Auguſtini.

D ſanctam Sabinam. iſta venerabilis ec-
a clesia vocatur ad ſanctam Sabinam de vr
be in monte Auentino quam miro opere
preſbyter vrbis Petrus illiricus ſub papa Cele
ſtino: ſicut patet in litteris aureis ſcriptis in par
te poſteriori eccleſie ſuper portam cypreſſinam.
Jn iſto loco fuit ſedes apoſtolica ſicut demõſtrat
ſtructura pallatii in quo reſidens papa Honori9.
iii. cum curia ſua. Anno domini. M. ccxvi. ordinē
predicatorum quem ſanctus Dominicus a pre-
deceſſore ſuo papa Jnnocentio in concilio Late-
raneñ. impetrauerat auctoritate apoſtolica confir
mauit. ⁊ hanc eccleſiam beato Dominico ob ſpe-
cialem familiaritatem ⁊ magne deuotionis affe-
ctum quem erga eum habuit inhabitandum cū
fratribus ſuis cõceſſit. Cuius etiam ob perpetuā
rei memoriam Calix papalis cum patena ⁊ cor-
porali ⁊ altari ⁊ capelle apoſtolice de alabaſtro in
loco iſto reſeruantur. Hic ſunt ſepulta corpora
ſanctorum: videlicet ſancte Sabine. ſancti Theo
dori. ſancti Alexandri pape. Nota Auentinū pri-
mam regionem fuiſſe vrbis. hic eſt vnus lapis ni
ger ſuſpenſus de quo iſti verſus habentur.
Credidit orantem iacto condere ſaxo.
Hic ſanctū Dñicum hoſtis verſuto ad ipſum.
Marmoris illeſi confracto monſtrat in euum.
Hiſq3 fidem prebet ſuſpenſus ⁊ iſte molaris.
Sunt q3 plures alie reliquie notabiles ⁊ ſcripte.
Et eſt ibi ſtatio in die Cinerum.
a D ſanctum Alexium in eodem monte aue

M

tino/ eſt eccleſia/ q̄ fuit ante domus patris ſancti Alexii. hic eſt locus ⁊ gradus vbi p̄dictus ſanct⁹ Alexius patri incognitus. xvii. annis penitentiaꝫ egit vſqꝫ ad annū incarnatiōis dominice. cccviii. ſuuꝫ tradidit in maunsſpiritum. in loco iſto ſunt indulgentie oī die. c. annoꝝ ⁊ totidē quadragene. de vita ⁊ morte legitur plenius in legnda ſua.

Hic oſtendit in vno tabernaculo vna imago beate virginis circa quam ponuntur iſta infraſcripta Hec eſt illa imago digna beate marie ſemper virginis quondam exiſtens in eccleſia eiuſdem beate Marie virginis in ciuitate Edeſſa vbi beatus Alexius peregrinus degebat: ⁊ coram qua ſemꝑ volebat orare nec permittebatur. Unde ipſa beatiſſima imago bis miraculoſe locuta dixit cuſtodi eccleſie. Fac introire hominē dei: id eſt Alexiū qui ſedet foras in oſtio qui dignus eſt regno celorum. Sub altari maiori in choro ſanctorū Bonifacii martyris ⁊ Alexii confeſſoris glorioſa corpora. vt bulla Honorii. iii. pape patens demonſtrat. necnon Hermetis martyris ⁊ aliorum ſanctorum reliquie ſunt quorum meritis ⁊ interceſſionibus ab omnibus malis ⁊ morbo epydimie liberemur.

De ſanctam Priſcam ex oppoſito eccleſie ſancte Sabine in monte Auentino prima.

Ubi ab Euadro ſacra eſt Herculis ara.
Urbis romane prima ſuperſtitio/ poſt.
Ubi ſtructura tot veterū templa puniēda deum.
Montis Auentini nunc facta eſt gloria maior.

Unius veri religione dei.
Precipue tamen ob Priſce nobile templum.
Quod Priſcum merito par ſibi nomen habet.
Nam petrus id coluit populos dũ ſepe doceret.
Dum faceret magno ſacreqꝫ ſepe deo.
Dum quos facinorum fontis deciperet error.
Hic melius ſacra purificaret aqua.
Quod demum multis ſeſe voluentibus annis.
Corruit haud vlla ſubuenienti manu.
Summus ac antiſtes Calixtus tertius ipſum:
Extulit omne eius reſtituit decus.
Cuiꝰ ſimul eterne tribuit dona ampla ſalutis.
Ipſius nec qua parte caret ope.

O ſanctum Sabbam. hic eſt vna fontana conducta in eccleſiam cuius aquam homines poſſunt guſtare ſeu bibere: ⁊ ex iſta aq̃ ſancta curabãtur ⁊ maxime a fluxu ſanguinis qđ ſepe claruit miraculis. Et eſt in iſta fontana ſancta de ſcapulario ſancti abbatis ⁊ ꝯfeſſoris Sabbe. Eſtqꝫ ibi vna abbatia ordinis ſancti Benedicti. Item poſſunt videri in loco iſto corpora Titi ⁊ Veſpaſiani: ad quorum ſepulchrum ſcribuntur iſti ſequentes verſus.

Conditur hoc tumulo Titus cum Veſpaſiano.
Patre felici ſed eminent proſpera Titi.
Hieruſalem premẽs domini emulos fremens.
Aper de ſilua ſerus ſingularis in hoſtes.
Expurgat vineam ſabaoth ſternendo laborem.
Reddit ⁊ cõgruã vindictã populo uequã.

O ſanctum Anaſtaſium ibi ad tres fontes

in iſta eccleſia in monaſterio habetur in eodē lo-
co in choro vna bulla ſcripta que ſic incipit. An-
no milleſimo bis centeno primo. quarto nonas
quo chriſtus venit mundum redemit. actu diuino
kaleñ. aprilis. Honorius felix monos dia. ſacer
hanc aulam conſecrauit papaqꝫ dicauit diuinis.
ac ter ſeptem cardinales collaterales interfuerūt
ad martyris dei honorem. Et tunc aſtiterunt ꝛc.
Eſt hic columna ſuper quam beatus Paulus a
poſtolus decollatus eſt. In capella ad tres fontes
hic locus martyrii ſancti Pauli apoſtoli.

D beatam virginem Scala celi. Hec eſt ſe
a cunda capella fundata in toto mundo ad
honorem beate Marie. Et vocatur Scala
celi ſuper quam beatus Bernardus meruit vide
re ſcalam erectam vſqꝫ ad celum. in qua quicun-
qꝫ celebrant aut celebrari faciunt pro animabus
exiſtentibus in purgatorio meritis eiuſdem bea
te virginis dicte anime cito liberantur: ⁊ quicqd
ibi deuote petitur ſine dubio impetratur: ⁊ ſunt
ibi plures indulgentie vt patet in tabula indul-
gentiarum. Item ſunt ibi recondita oſſa decem
milium martyrum.

D ſanctam Mariam annunciatam. Item
a anno domini. M. cc. pontificatus domini
Honorii pa. iii. anno. v. indictioñ. iiii. mē
ſis Auguſti. die. ix. dedicata eſt eccleſia in honorē
beate Marie virginis ⁊ omnium ſanctorum per
manus venerabilium Auagnini ⁊ Johannis ſan
[illegible]ini epiſcoporum aſſiſtentibus Johanne villa

magne. Johanne ſancte Marie de Ruſille. Sūt etiaȝ ibi certe ꝛ ſcripte reliquie per manus ſupra dictorum recondite quarum nomina pon ūtur in vna tabula ante altare: Item ſcienduȝ ꝙ vbi iſta crux cum in medio itineris dicte eccleſie ꝛ ſancti Sebaſtiani poſita ſunt captiuata iſta deceȝ milia martyrum ꝛ militum.

Domine quo vadis. In iſto loco quando angelus dei beatum Petrum eripuit de manu neronis. Saluator ei obuians: cui Petrus ait Domine quovadis. Et reſpondens. Vado romā iterum crucifigi. ſunt multe indulgentie.

Ad ſanctum Johannem ante portam latinā Iſta eccleſia eſt conſtructa apud iſtam portā que dicebatur porta latina ibi adhuc eſt locus vbi miſſus eſt ſanctus Johannes in oleū feruentiſſimum. ſunt multe indulgentie ibi. Eſtqȝ ibi ſtatio in quadrageſima.

Ad ſanctum Sixtum ante portam appiam eſt clauſtrum mulierum: ſtrata vbi itur ad ſanctum Sebaſtianum. ſtatio in quadrageſima ꝛ eſt titulus Cardinalis.

Ad ſanctam Balbinam. Iſta eccleſia dicit etiam ad ſanctum Saluatorem: cuius imago oſtenditur ſupra ſummū altare in choro vbi ſunt ſepulta ſeptem corpora ſanctorum videlicet ſancta ſabina: ſanctus Quirinus ꝛ ille due virgines quibus prenominata imago apparuit. Eſt etiā ibi ſtatio in quadrageſima ꝛ titulus cardinalis. Iſtam eccleſiam conſecrauit ſanctꝰ Gre

gorius: ⁊ ꝯcessit septē annos indulgētiaꝝ.

c O sanctum Gregoriam est vna abbatia.

Gregorius episcopus seruus seruorū dei sicut continetur qui in priuilegio anno sc̄do sui presulatus ⁊c. Collecta cardinalium episcoporum ⁊ ceterorum Romane ecclesie multitudine eccle-siam istam quam ad honorem sancti Andree apo stoli in dioscauri construxerat in qua rudimenta ⁊ sanctitatis susceperat incrementa eo ꝙ detulit prout eius anima desiderabat consecrauit. Quā ecclesiam etiam plenarie dotauit ⁊ priuilegiis a-postolicis premuniuit consecratione vero perfe-cta flexis ad terram genibus se deo humili sup-plicatione prosternens. preces fudit ad dominuȝ dicens. Domine iesu christe fili dei viui qui dixi-sti apostolis: ⁊ per apostolos vniuersis fidelibus christianis: Quodcunqꝫ petieritis patrem in no-mine meo dabit vobis. Peto ab omnipotentia maiestatis tue quatinus quicunqꝫ deinceps in hu ius ecclesie circuitu elegerit sepulturaȝ: dum mo do fidem christianam teneat in perpetuum dāna tionis eterne incendiis non sit mancipandus. sȝ ad eterne vite gaudia supplimandus. Oratione vero completa apparuit angelus domini dicens. Gregorii exaudita est oratio tua. Hic brachium beati Gregorii pape primi: ⁊ crux sancti Pan-thaleonis.

O sanctum Johannem ⁊ Paulum in celi
a monte hic requiescunt corpora sanctoruȝ Johannis ⁊ Pauli. Circa ista loca sancta

ponitur vna bulla ſculpta que dicit de reconditi
one iſtoru3 ſanctorum prenominatorum.
Preſbyter eccleſie Romane rite Johannes.
Hic animi vota dona vouendo dedit.
Martyribus xpi Paulo paritercꝫ Johanni.
Paſſio quo ſedem contulit eſſe pares.
¶ Statio ⁊ titulus Cardinalis.
Ad ſanctum Stephanum in celimonte eſt
eccleſia ſtructure rotunde. eccleſiam hanc
prothomartyris.v.pontifex maximus ex
integro reſtaurauit: ibi ſunt fratres ordinis ſan-
cti Pauli primi heremite. De cuius vita ⁊ obi-
tu hec infra ſcripta metra potes legere.
Obitus ⁊ vite primi tempus heremite.
Ut breuiter hic inſpice metra ſolerte.
Anno centeſimo ⁊ ſeptuageſimo primo.
Poſt incarnatum xpm de virgine natum.
Tebaide genitus Paulus heremita primus.
Hic ſextumdecimum cum perueniſſet ad annu3
Mundum reliquit heremiqꝫ ſecreta petiuit.
Cui ter denis cum ſeptem inſuper annis.
Palma dedit victū corporis pariter ⁊ amictum.
Celitus hinc manna paſtus annis ſexaginta.
Domino mittente quotidie coruoqꝫ ferente.
Poſt hoc ducentis octuaginta ſex quoqꝫ annis
Patris eterni filii de virgine nati.
Anno centeſimo decimoq3 vite ſue terno.
Paulus de mundo choris ſeptem letabundo.
Ciuium ſanctorum obiit ad regna celorum.
Anno vero domini.M.ccl.tranſlatus de conſtan

tinopoli. In Venetias. Anno. M.cclxxxi. translatus de Venetiis in Ungariam. Statio et titulus Cardinalis est.

a D ſanctam Mariam in Nauicula in eodē celimōte ſupradicto. Hic ponitur vna nauis lapidea in ſignum miraculi ante introitum eccleſie. Statio. 40. ꝛ titulus Cardinalis eſt.

a D ſanctam Mariam imperatricem. Hic eſt imago beate virginis que etiam allocuta eſt beatum Gregorium papam dicendo quare amplius non ſalutas me cum ſemper imaginem meam preterreundo ſalutes: ſanctus Gregorius geniculando orauit ꝛ petiuit veniam coram prenominata imagine ꝛ cōceſſit poſt hoc omnibus geniculando orantibus tria Pater noſter et tot Aue maria bona intentiōe et propoſito bono quotiens totiens fecerint. xv. annorum indulgientias.

a D ſanctum Petrum ꝛ marcellinum. Anno natiuitatis. domini. M.cclxvi. Indictiōe. 14. die. x. menſis Aprilis Alexander cōſecrauit hanc eccleſiam ſanctorum Petri et marcellini ꝛ vtrunqꝫ altare ꝛ repoſuit in maiori altari de reliquiis prenominatorū ſanctorm ꝛ plurimorum ſanctorum quorū nomina bene legi poſſunt in ſculptura apud oſtium eccleſie. Conceſſit ipſi eccleſie a dicta die conſecratiōis vſqꝫ in octauam ſingulis annis indulgientiam trium annoꝝ ꝛ trium quadregenarum. Et deinde tranſtulit dictam indulgientiā de dicta die in feriam ſecundam

poſt dominicam ſecundã quadrageſime: qua die addidit indulgentiam vnius anni ⁊ quadraginta dierum. Titulus Cardinalis. Statio in quadrageſima eſt.

AD quattoꝛ coronatos, beatus Leo. iiii. papa ſub maioꝛi altari recondens collocauit coꝛpoꝛa ſanctoꝛum martyrum Claudii: nicoſtini: ſimphꝛonii ⁊ plurimoꝛum ſanctoꝛum quorum nomina ſculpta ſunt circa pꝛenominatum altare: ⁊ etiam alioꝛum coꝛpoꝛa ſanctoꝛum quoꝛum nomina deo cognita ſunt. Item anno incarnationis domini noſtri Jeſu chꝛiſti. M. cxi. indictione iiii. v. ydus Maii. dominus papa Paſcalis. ii. anno ſui pontificatus iuſſit cauere ſub altari qđ pꝛius combuſtum ⁊ confractum fuerat: ⁊ inuenit duas conchas. Unam poꝛphireticam: ⁊ aliam ex cõpꝛomiſſo: in quibus erant ſupꝛadictoꝛum ſacra coꝛpoꝛa ſanctoꝛum. In tertia vero die iuſſit vndiqꝫ munire conchas ⁊ deſuper altare renouare ad memoꝛiam ⁊ honoꝛem ſanctorum ⁊ laudem domini noſtri Jeſu chꝛiſti. Statio titulus: ⁊ ſedes Cardinalis.

AD ſanctum Clementem eſt clauſtrum fratrum oꝛdinis ſancti Ambꝛoſii. Sub altari maioꝛi requieſcit coꝛpus ſanctiſſimi Clementis pape ⁊ martyris: quod tranſlatum fuit de ciuitate Cerſona tranſpoſitum maris in hanc vrbem per chꝛiſtianiſſimum ⁊ clementiſſimum Juſtinianum imperatoꝛem. ⁊ hic multoꝛum alioꝛum ſanctoꝛum ſunt reliquie ⁊ multe indulgentie con

ceſſe per ſummos pontifices maxime per ſanctiſ ſimum Gelaſium papam quotidie illuc venienti- bus quadraginta annorum ⁊ totidem quadrage nas veniam ſuorum indulſit peccaminum de gra tia ſpeciali. ⁊ in.xl. duplicantur. Item ſe. re. domi nus Alexander papa.iiii. ad honorem ſancti Igna tii martyris cuius corpus in prenominato altari requieſcit. per ſuum priuilegium conceſſit ⁊ lar- gitus eſt terciam partem omnium peccatorum. Stacio titulus Cardinalis. Item habetur in ſerie pontificum romanorum q̄ Johannes Anglicus poſt Leonem ſedit annis.ii. menſibus.v. diebus. iiii. vacauit ſedes menſe vno vt aſſeritur femina fuit ⁊ iuuenili habitu ab amaſio ſuo Athenis du cta in diuerſis ſcientiis tantum profecit vt Ro- me tande legeret trienniuz ⁊ magnos magiſtros diſcipulos haberet: nec aliquis ſibi par ibidez in ueniretur. magne itaqꝫ ſciencie ⁊ opinionis exi- ſtens in papam concorditer eligitur: ſed in papa- tu per familiarem impregnatur; verum tēpus par tus ignorās de ſancto Petro in lateranum ten- dens anguſtiata peperit inter coliſeum ⁊ ſanctuz clementem. ⁊ ibidem ve[illegible] dicitur mortua fuit. hāc viam quando papa obliquat dicitur a pleriſqꝫ q̄ propter deteſtationem facti hoc fiat. nec ponitur in cathologo pontificum propter mulierem ſexū q̄tum ad hanc difformitatem.

Ad ſanctam mariam nouam. iſta eccleſia cō

a tigua eſt templo quod dicitur eternitatis.

In natiuitate chriſti multa miracula appa

fuerunt. templum pacis rome conſtructum. vt dicit Innocentius. iii. propter pacē que duodecim annis Rome fuit q Appollo rome conſultus reſpondit non caſurum donec virgo pareret. funditus ea nocte corruit. Item in dicta eccleſia eſt vna imago beate virginis ī vno tabernaculo quā beatus Lucas diſcipulus chriſti depinxit in Troade grecie quam angelus de frāga panis ſecū romam detulit in ſupradictam eccleſiaꝫ que tempore Honorii. iii. tota per incendia conſumpta diſpoſitioni iſtius imaginis nulla leſio facta fuit. Sunt in prenominata eccleſia reliquie videlicet de fragmentis quādo dominus noſter Jeſus xps cibauit quinqꝫ milia hominum de quinqꝫ panibus ordeaceis. Sunt ibi infra altare in choro ſepulta corpora ſanctorum: ſancti Nemaſii tribunii patris ſancti Juſtini. ſancti Simphoniani. ſancti Olimpi. ſancti Exemperii. ſancte Lucille: ⁊ multe reliquie adducte de cimiterio ſācti Calixti. Eſt ibi ſepulta quedam domina Romana nobilis nomine Frāciſca deo deuota cuius ſepultura eſt cancellata ferro ⁊ deaurata que vſqꝫ huc non eſt canonizata ⁊ nomen eius in libro vite. Titulus cardinalis.

a D ſanctum Coſmam ⁊ Damianum. in iſta eccleſia ponuntur infraſcripta metra arte muſaica ſuperius in pariete.

Aula dei claris radiat ſpecioſa metalli.
In qua plus fidei lux precioſa micat.
Martyribus medicis populo ſpes certa ſalutis

Venit ⁊ ex ſacro creuit honore locus.
Obtulit hec domino felix antiſtes dignum.
Manus ⁊ ethera viuat in acre poli.
Quicunqȝ viſitauerit iſtam venerabilem ſanctoꝝ martyrum Coſme ⁊ Damiani eccleſiaȝ habet omni die mille annos de indulgentia data a Gregorio pa. i. ⁊ ipſe beatus Gregorius conſecrauit altare maius iſtius eccleſie. ⁊ poſuit ſub illo altari corpora ſanctorum martyrum Coſme ⁊ Damiani ⁊ plurimorum corpora ſanctorum martyrum Coſme ⁊ Damiani ⁊ plurimorum corpora ſanctorum quoꝝ nomina habentur in vna tabula circa ꝑdictū altare.

Ad ſanctam Mariam libera nos a penis inferni. ſanctus Silueſter. Ro. pōtifex a quo conſtantinus imperator a lepra liberatus ⁊ baptizatus conſecrauit hunc locum qui capella beate virginis vocatur libera nos a penis inferni. ad quem locum omnibus ⁊ ſingulis venientibus ⁊ elemoſinaȝ largientibus vere penitentibꝰ ⁊ confeſſis vndecim milia annorū de indulgentia conceſſit ibiqȝ draconem ligatuȝ ſubtus terram per. cl. paſſus cuius vlulatus ⁊ fremitus per aſtantes ſepe ⁊ ſepius audiuntur: poſuit ⁊ locauit.

Ad ſanctam Mariam de conſolatione eſt imago beate marie que multa facit miracula: ⁊ eſt eadeȝ eccleſia plenaria remiſſio omnium peccatorum in die dominica ſecunda mēſis Junii a primis veſperis vſqȝ ad ſecundas verſperas a papa Sixto. iiii. conceſſas.

D ſanctam mariam de gratia:hic eſt vnū
a hoſp tale vbi quotidie fiunt elemoſine in
firmis ⁊ egrotantibus per ſocietatem Ro
manorum.

D carceres beati petri apoſtoli retro capi
a tolium. in hac venerabili eccleſia conceſſa
eſt a ſummis pontificibus vere penitenti
bus ⁊ confeſſis viſitantibus dictam eccleſiam ac
largientibus ſuas elemoſinas quotidie tertie par
tis remiſſio omnium peccatorum ⁊.cc. annorum
indulgentia. Necnon voluerunt dicti ſummi pon
tifices dictam indulgentiā in diebus feſtiuis du
plicari. Item in dicta eccleſia eſt fons qui miracu
loſe apparuit quando beati apoſtoli Petrus ⁊
Paulus ſtabāt in dicto loco incarcerati de cuius
fonte aqua baptizati ſunt per manus dictorum
apoſtolorum ſanctus Proceſſus ⁊ Martinianus
qui cuſtodiebat in carcere dictos apoſtolos corpo
ra vero dictorum martyrum ſepulta ſunt in dicta
eccleſia.

D ſanctum Adrianum retro capitolium ⁊
a prope. anno domini. M.ccxvii. pontifi. do
mini Gregorii pape. anno. i. indictione. i.
menſis ianuarii die. xvii. inuēta ſunt corpora bea
torum marie ⁊ marthe ⁊ reliquie ſancti Adriani
ſub maiori altari ⁊ corpora ſanctorum trium pue
rorum in abſidie ſupra columnam recondita per
magiſtrum Pelagium epiſcopum albineñ. ⁊ do
minum Stephanum eiuſdem eccleſie dyaconum
Cardinalem cum clericis ipſius eccleſie: videlicet

preſbytero Bartholomeo: preſbytero Paulo dyacono Roma. nomina plurimorum epiſcoporum ſubdyacono um clericorum ⁊ reliquiarum parent in vna ſculptura in choro iſtius eccleſie. Item ad ſupplicationem dicti domini ſtephani cardinalis preſbyteri Pauli ⁊ oliuerii dominus Gregorius papa vndecimus hanc eccleſiam dedicauit. Actum die menſe indictione vt ſupra.

Ad ſanctum Marcū in regione pinee ſunt á multe venerabiles reliquie q̄ feſtiuis diebus ponunt ſuper altare in vna capſula: quarum nomina parent in vna cedula circa ipſaꝫ capſulam vt vnuſquiſqꝫ deuotus legere poſſit. Quam eccleſiam Paulus pa. ii. a fundamento renouauit: maximuſqꝫ indulgentiis eam dotauit: videlicet omnes ⁊ ſinguli qui eandem eccleſiam in octaua ſanctiſſimi corporis domini noſtri ieſu chriſti. ⁊ in Epyphania domini a. i. veſperis vſqꝫ ad ſecundas veſperas incluſiue. Etiam qui a fe. ii. maioris ebdomade ſancte nūcupate proxime ſecutura vſqꝫ ad feriam tertiam reſurrectionis dominice immediate ſequeñ. tribus cōtinuis aut interpellatis diebus ſaltem ſemel in die perſonaliter ⁊ deuote viſitauerint annuatim. Et pro ſpiritualibus ac temporalibus ipſius eccleſie ornamentis huiuſmodi porrexerint adiutrices omniū ſuorum peccatorum plenariam remiſſionem ⁊ indulgentiam conſequantur.

a Ad ſanctos Apoſtolos in regione columne hec eſt venerabilis eccleſia in honorē. xii.

Apoſtolorum primo a Cōſtantino fundata. ⁊ poſt
modum ab hereticis fuit deſtructa. Pelagius ⁊
Johannes ſummui pontifi. eam in gradum pri-
ſtinum reſtaurantes multorum ſanctorum corpo
ribus ac indulgentiis exornarūt corporibus apo
ſtolorum Philippi ⁊ Jacobi iunioris in altari
maiori reconditis. in dextera parte Eugenie vir-
ginis ⁊ aliorum martyrum corpora. in ſiniſtra ve
ro Corpus Sabini martyris. colophium beati
Thome apoſtoli. altaria ſacra ſeruant pedē Phi-
lippi. brachium ſancti Jacobi zebedei. coſtam lau
ren. ſpatulam ⁊ brachium ſancti Blaſii. beatorū
apoſtolorum martyrum ſupra poſita feneſtra re-
ponit ſemper in. vi. feria. iiii. temporum. ⁊. v. fe-
ria dominica in albis. ac in dominica quando ca
nitur Canite tuba. Statio eſt in ea prima kalen.
maii ⁊ in ſupradictorum ſanctorum ſolennitati-
bus remiſſionibus a pontificibus Romanis
conceſſis ſatis dinoſcitur premunita. Statio in
quadrageſima ſedes ⁊ titulus Cardinalis.

D ſanctam Mariam inuiolatam in regio
a ne tregi. in iſta eccleſia eſt oratorium in quo
beatus Lucas depinxit quattuor imagies
virginis glorioſe vnam ad ſui deuotionem in eo
ſtatu. quo beatus Lucas habuit noticiam ipſius.
virginis benedicte: ideo cum annulo in digito de
pinxit. que manet vſq; in hodiernum diem in di-
cto oratorio. Et quia multa miracula beata virgo
maria in dicta imagine operabatur. chriſtiani ad
eam confluentes ad dictam eccleſiam veniebant

& refecti' gratia leti ad propria reuertebantur Uo cabatur autem oratorium ſancti Pauli ⁊ Luce.

D ſanctum Marcellum in regione tregi. a in iſta eccleſia eſt monaſterium ſeruorum beate virginis. Eſt in iſta eccleſia vna ſepultura porphiretica: in qua recondita ſunt corpora ſanctarum virginum ⁊ martyrum Digne et Merite: ⁊ brachium ſancti Mathei apoſtoli et euangeliſte que omnia tempore ſanctiſſimi domini noſtri pape Calixti. iii. apoſtolico romano viſa ſunt. hic eſt ſepulta ſancta Felicitas cum ſeptem filiis. ſtatio: titulus cardinalis ⁊ ſedes eſt.

D ſanctum Siluestrum in regione colũna requieſcunt corpora ſanctorum ⁊ ſanctarum quorum notitia natalitiorũ patet in vna ſculptura lõga. Oſtenditur in iſta eccleſia caput ſancti Johannis baptiſte reliquie ſancti Laurentii. vna pecia de capa ſancti Franciſci & plures alie reliquie in die ſancti Johãnis bap. & ſancti Silueſtri quarum omnia nomina in oſtẽſione reuelantur.

D ſanctum Laurentium in lucina in regi a one Campi martis anno incarnationis domini M. cxcvi. põti. domini Celeſtini. iii. pa. anno eius. vi. indictione. xiiii. menſis maii. dedicata fuit hec eccleſia per manus eiuſdem Celeſtini cum quo interfuerunt archiepiſcopi Eboracen. ac Cerentinen. Sipontinus epiſcopus albanen. Octauianus oſtien. Petrus portuen. Johannes viterbien. Nicolaus ſimphonien. ⁊c. ⁊ to

ta curia cardinalium preſidente huic eccleſie Cin
thio cardinali. Facta autem eſt hec dedicatio ad
honorem dei ⁊ beati Laurentii martyris cum de
uotione totius populi romani. adiacentium popu
lo cum tanta ſolennitate ⁊ gloria. quãta hactenꝰ
nec recognita nec viſa fuit. He ſunt rel quie que
recondite ſunt ſub altari maiori due ampolle cũ
adipe ⁊ ſanguine ſancti Laurentii ⁊ vas plenũ de
cremata carne ſancti Sancti Laurentii gauſape
quo angelus terſit corpus eius Craticula ſup̱ que
aſſatus fuit ſanctus Laurentius. ⁊ corpora bea-
torum martyrum. Alexandri pape. Euētii Theo
doli. Seuerine. ⁊ Pontiani. Euſebii. Vincentii.
⁊ Peregrini ⁊ Gordiani. nomina plurimorũ ſan-
ctorum ⁊ reliquie in dextera parte chori patent
litteris ſculptis.

a D ſanctum Triphonem eſt eccleſia conti
gua eccleſie ſancti Auguſtini. eſtqꝫ ſtatio
ibi quadrageſima ⁊ indulgentia.

a D ſanctum Auguſtinuꝫ in regiõe Campi
martis eſt vna eccleſia noua nũc a funda-
mentis pulchre erecta ⁊ conſtructa. hic eſt
ſepultura ſancte Mõice. Eſtqꝫ caput ſancte Mo
nice ⁊ ſancte Rufine. hic eſt principalior imago
inter omnes quas ſanctus Lucas depinxit quam
ſemper quocunqꝫ ierat ſecuꝫ portauit. Et reperta
eſt in ſepultura ſancti Luce circa cupur eius.
Et vocatur ſancta maria virgo virginum ⁊ mater
omnium. Etiam per totam vrbem Romanã cla-
ruit miraculis tempore Innocentii pape. viii. An

no domini noſtri Jeſu chriſti. M.cccclxxxv.

AD ſanctum Appollinarem requieſcunt cor
pora ſanctorum martyrum Euſtratii: Mar
darii: Eugenii: Oreſti: ⁊ Auxentii: ſub alta-
ri maiori. Statio i quadrageſima ſedes cardina:

D ſanctam Mariam de populo ad portaʒ
a Flamineam illud nomen venit iſto modo
⁊ ortuʒ habet ⁊ patet ex infraſcriptis. Tē
pore pa. Paſcalis vbi nūc altare maius eſt erat
quedam arbor nucis alias arbores in altitudine
precellens in qua demones corpus Neronis cu-
ſtodientes latitabant: qui omnes tranſeuntes per
portam prenominatam flamineam trucidabant ⁊
penitus ſuffocabant. Audiens autem hos ſanctiſ
ſimns papa Paſcalis predictus omni populo in
dixit ieiuniuʒ. Et enim cum clero in oratione per
ſiſtens deuote ſupplicando vt deus ⁊ beata Ma-
ria virgo dignaretur populnm Romanum a taʒ
inhūaniſſima ⁊ terribili peſte liberare: ac cui pla-
ceret quid faciendum miſericorditer relaxaret.
Cui tertia nocte apparuit beata virgo bis allo-
quens verbis dixit. Paſcalis ſurge egredere ad
locum qui flaminea porta vocatur iuxta quaʒ nu
cis aborem reperies alias arbores longitudine p̄
cellentem quam truncari facias ⁊ penitus eradi-
cari: ⁊ in eodem loco meo nomine facias eccleſiā
fabricari. Qui cum euigilaſſet ſtatim dictum lo-
cum acceſſit: cōgregata multitudine populi ac cle
ri ⁊ prelatorum proceſſionaliter dictam arborem
precipit inſcindi atq; radicitus eradicari. mox vt

eradicata extirpit ibi manibus propriis altare fun
dauit ⁊ poſtmodum in ſui conſecratione certis re
liq̃is inſigniuit ⁊ miſericorditer idulgẽtias pro-
mulgauit: in cuius ꝯſecratiõe oibꝰ deuote accedẽ
tibus ⁊ ſuas elemoſinas largientibus iuxta ſuarꝫ
virium poſſibilitatem. ſupradictus papa Paſca
lis conceſſit a feria. vi. poſt tertiam dominicã qua
drageſime vſqꝫ ad octauam paſche pro quolibet
die. M. annos ⁊ totidem quadragenas ob reue-
rentiam virginis glorioſe: quam Sixtus pa. quar
tus de nouo a fundamento renouauit tanq̃ȝ ma-
ximis indulgẽtiis dotauit videlicet omnes ⁊ ſin-
guli qui eandem eccleſiam in natiuitatis: purifica
tiõis: annunciationis: viſitationis: ⁊ aſſumptiõis
marie virginis feſtiuitatibus a primis veſperis
vſqꝫ ad ſecundas veſperas ſingulis earundem fe
ſtiuitatibus. Et qualibet die ſabbati ſingularum
ebdomadarum. xl. plenariam omnium ſuorũ pec
catorum remiſſionem ⁊ veniam conſequatur. In
eadẽ vero eccleſia ſunt quãplures venerabiliſſime
reliquie quorum nomina nimis eſſet enarrare.

D ſanctam Bibianam locus qui vucabat
a antiquo tempore vrſipileati: moderno tem
pore monaſterium ſancte Bibiane. Item
anno a natiuitate domini. M. Honorius pa. iii.
anno. vii. pontificatus ſui menſis martii. vi. feria
ante dominicam paſſionis cum magna ſolennita
te eccleſiam hanc in honorem beate Bibiane vir
ginis ⁊ martyris conſecrauit: remiſſionem trium
annorum ⁊ trium quadragenarum a die conſecra

tionis quam.iiii.die ante ipſam dominicam paſ-
ſionis ſtatuit celebrandam vſq͡ʒ ad octauam ipſi9
annuatim ſingulis diebus ad eam deuote venien-
tibus indulgendo. In loco iſto plantauit ſancta
Bibiana vnam herbam qua puluerisata homies
a morbo curantur caduco.quomodo ſuſcipiēdus
eſt iſte puluis ponitur in ſcriptis.fuerunt in iſto
loco ſepulta.v.milia corpora ſanctoruʒ martyrū
abſq͡ʒ paruulis ꝛ mulieribus:ꝛ ibidem eſt indul-
gentia maxima:vt in cronicis veraciter enarratur
Sunt etiam ibi ſexceutorum milia annorum in-
dulgentie in feſto omniū ſanctorū.Statio in.xl.

Ad ſanctum Euſebiuʒ eſt monaſteriū i quo ſunt.vii.M.dccc.ꝛ.liiii.quadrage.vere in dulgentie conceſſe omnibus viſitantibus
ꝛ manus porrigentibus nomina multorum ſan-
ctorum quorum corpora in iſta eccleſia ſancti Eu
ſebii recondita ſunt poſſunt in vna tabula ſcripta
ſm ordinem legi.Statio ꝛ titulus Cardinalis.

Ad ſanctum Matheum in via vbi progre- ditur de ſancto Johanne in Lateraū.ad ec cleſiaʒ ſancte marie maioris:ibi ſunt .M.
anni indulgentiarum ꝛ totidem quadragene ꝛ re
miſſio ſeptime partis omnium peccatorum:quas
confirmauit papa Honorius Alexander ꝛ Inno.

Ad ſanctum Julianum ex oppoſito eccleſie ſancti Euſebii.hic prope videntur adhuc
ab antiquo idolorum imagines poſite. Sunt in
eccleſia prenomiata ſancti Juliani fratres carme
litarum.Notandum eſt q̄ ibi fit vna aqua bene-

dicta cum reliquiis ſanctorum Juliani ⁊ Alberti qui curat omnes febricitantes: etiam alias infirmitates: qui ieiuni ſumunt cum .iii. pater noſter ⁊ totidem Aue maria. ad laudem omnipotentis dei glorioſe virginis Marie ⁊ ſanctorum Juliani ⁊ Alberti: vel vnam miſſam ad honorem prenominati ſancti Alberti legant vel legi faciunt: quorum feſtiuitates ſunt ſeptima die Auguſti.

a D ſanctum Uitum ad macellos. in iſta eccleſia eſt vnus lapis marmoreus ferreo cancello circundatus: ſuper quo trucidata ſeu interfecta ſunt vltra milia corpora ſanctorum martyrum. Habenturq; in predicta eccleſia .vi. milia annorum ⁊ totidem quadragene. Item in ſupradicta eccleſia habetur talis gratia per merita ſanctorum martyrum Uiti ⁊ Modeſti ac Creſcentie. q quicunq; fuiſſet leſus ab aliquo cane rabido vel rabioſo: vel a quouis alio animali. cum pane tincto in oleo ſancti Uiti demum comeſto a patiente liberatur.

a D ſanctam praxedem. temporibus ſanctiſſimi ac beatiſſimi apoſtolici domini Paſcalis papa introducta ſunt veneranda ſanctorum corpora in hanc ſanctam ⁊ venerabilem baſilicam beate chriſti virginis praxedis. que predictus pontifex diruta ⁊ cimiteriu ſeu corporis iacentia auferens ſub altari ſummo propriis manibus collocauit in menſe Julii die .xx. indictione .x. in capella libera nos a penis inferni ⁊ ortus paradiſi eſt columna in qua ligatus fuit dominus

noſter Jeſus chriſtus in paſſione. ſua. ⁊ ſuper di-
cta columna ſunt corpora ſanctorum martyrum
Ualentini ⁊ Cenominis. ⁊ in medio capelle ſub
lapide rotundo ſunt corpora quadraginta marty
rum ⁊ in ſiniſtra manu ſuper quem poſita eſt plū
bum cum quo columna fuit mutata quem mulie
res tangunt ex quo mulieres non poſſunt intra-
re capellam ſub iſto lapide ſunt ſepulti quadra-
ginta ſummi pontifices ⁊ ſunt indulgentie quoti
die. xii. M. annorum ⁊ totidem quadragenarum
⁊ tertie partis remiſſio omnium peccatorum. In
medio eccleſie vbi ferrum circundat lapidem ro-
tundum ſub illo lapide dicitur eſſe ſanguis ſan-
ctorum martyrum quem beata Praxedis cum
quadam ſpongia colligens in hunc puteum lapi
de rotundo concluſum infundebat. ⁊ multa ſan-
ctorum corpora in ipſo zelauit: per quorum meri
ta concedat nobis deus celorum regna. Item in
hac supradicta venerabili capella eſt altare ſuper
quo Paſcalis papa predictus celebrauit. v. miſ-
ſas pro quedam anima defuncta. quibus finitis
viſibiliter vidit illam deferre beatam virginē in
gremio omnipotentis dei: ⁊ euidēter patet in pa
riete dicte capelle ſupra feneſtram ferream: quo
viſo miraculo auctoritate apoſtolica dimiſit ꝙ ſi
quis celebrari fecerit extra hac vnam animā de
purgatorio.

D ſanctum Martinum in montibus tem
poribus domini Sergii pape iunioris in
ſacro altari beati Silueſtri preſulis: ⁊ bea

ti Martini cum beatiſſimo Fabiano ⁊ Stepha-
no ⁊ Sotere martyribus ac ſummis pontificibꝰ
inſimulqꝫ Aſterio cum ſanctiſſima filia eius ſan-
ctoqꝫ Ciriaco ⁊c. De ſanctorum pluribus habet
ſculpta in marmore ad dexteram partem choriſſi
mi altaris iſtius prenominate eccleſie inclite Itē
iſti ſequentes verſus ſunt ſcripti litteris aureis ſi
ne opere muſaico triplici circulo in circuitu pari
etis ſupra ſummum altare iſtius eccleſie.

Sergius hanc cepit preſul quam cernitis aulam
Romane ſedis diuino tactus amore.
Cenobium ſacrū ſtatuit monachoſqꝫ locauit.
Regina quibus martinus ouās ſilueſter ⁊ almꝰ
Qui moriens nullum potuit deferre decorem.
Perficit ſolers melius q̄z ante manebat.
Qui dn̄o aſſiduas valeant perſoluere laudes.
Preſulgent gaudentqꝫ ſicqꝫ cum chriſto.
Sed mox papa Leo quartus vt culmina ſumpſit
Atqꝫ pie totam picturam ornauit honeſte
Talibus vt donis quorum tempore meritis.
Hec tempora dicata coruſcant.

D ſanctum Ciriacum retro termas eſt vna
a eccleſia nunc ruinata vbi quondam erat
ſtatio ⁊ indulgentia que omnia tempore
Sixti pape.iiii.tranſlata ſunt in eccleſiam ſancti
Quirici apud turrim militie.

Inſtaurata videlicet cum quiritus matre iulita.
Que fuerunt longa diruta templa die.
Principe ſub Sixto delubris nulla vetuſtas.
Hic reficit pontes: menia: templa: vias.

Sunt ſub altari maiori recondite reliquie de pluribus martyribus: ⁊ quorum nomina habentur ſcripta apud predictum altare.

D ſanctam Suſannam apud termas ibi
c ſunt ſepulta ſancta Suſanna ⁊ eius pater Eſt ibi clauſtrum ordinis ſancti Auguſtini Statio titulus Cardinalis.

D ſanctam potentianã. in iſta eccleſia ſan
a cte Potentiane ſororis ſancte Praxedis requieſcunt vltra tria milia corpora ſanctorum martyrum in cimiterio priſtille. ⁊ pa. Simplicius conſecrauit hanc eccleſiam: conceſſit pro quolibet corpore deuote eam viſitantibus indulgentias vnius anni ⁊ vnam quadragenam ⁊ tertie partis peccatorum remiſſionem. pa. Celeſtinus Bonifacius: Clemens: Gregorius: Vrbanus: Alexãder: quilibet iſtorum conceſſit: que omni die ponũtur ſcripta in vna tabula ⁊ legi plenius poſſunt. Itẽ in prima capella huius eccleſie retro ſummum altare verſus meridiem celebrauit ſanctus Petrus primitias ſuas ⁊ in minori capella verſus meridiem eſt puteus in quo reconditus eſt ſanguis triũ milium martyrum. ⁊ in ea capella vocata ſancti paſtoris quidam ſacerdos miſſam celebrans in feſtinatione diaboli agitatus in eleuatione ſancta dubitabat ibi eſſe verum corpus chriſti. ⁊ ſtatim hoſtia ab altari ſuper lapidem marmoreum cecidit. Sacerdos videns miraculum pauit ⁊ manibus maxima cum reuerentia hoſtiam ſuſcepit: q̃ ibi ſupra lapidem ſue magnitudinis reliquit mi

raculoſe ſignum quod adhuc vſqꝫ tempus vide-
tur vbi eſt parua craticula: ⁊ ex hoc miraculo ſa-
cerdos credidit quod antea dubitabat. titulus ⁊
ſedes Cardinalis eſt.

a D ſanctam Jndolam eſt clauſtrum mulie-
rum in Titu quod raro intrant peregrini
⁊ alii homines.

a D ſanctum Vitalem eſt vna eccleſia per
Sixtum papam. iiii. pontifi. maxi. reſtaura
ta tempore ſuo anno iubilei. Eſt ſtatio ⁊ ti
tulus cardinalis.

a D ſanctum Laurentium paliperne intra
palatia decii imperatoris iſta eccleſia eſt cō
ſtructa. hic eſt locus martyrii vbi aſſatus
eſt beatus Laurentius ſepulturaqꝫ exiſtit beate
Brigide que fuit regina regni Suecie. ibi in pre
nominata eccleſia ſancti Laurentii plures reliq̄e
oſtenduntur. i. feria quinta quadrageſime: quarū
nomina habentur in vna tabula ſcripta. vna pars
craticule. vnum brachium ſancti Laurentii. Jtēꝫ
in vno criſtallo carbones certi qui clare ⁊ lucide
videri poſſunt quibus aſſatus eſt beatus Lauren
tius etiaꝫ oſſa eiuſdem. Statio in quadrageſima
eſt clauſtrum mulierum.

a D ſanctam Eufemiam. iſta eccleſia eſt in
medio iſtarum eccleſiarum ſancte potētia
ne ⁊ ſancti Petri ad vincula inferius in
ſtrata vbi itur ad Mariam maiorem eſt clauſtruꝫ
mulierum: que preminata ſancta Eufēmia proie
cta fuit in puteum in quo ſerpentes ⁊ ſcorpiōes

erant a quibus gratia chriſti illeſa exiuit.

d ſanctum Laurentium in carcere in ea-
a dem ſtrata in qua prenomiata eccleſia ſan-
cte Euſemie eſt prope dicitur etiaz ad ſan
ctum Laurentium ad fontes. Eſt etiam clauſtruz
monialium. Ibiqz ſanctus Laurentius ſanctum
Ipolitum τ Lucillū baptizauit τ eos fidem chri
ſtianum docuit.

d ſanctum Petrum ad vincula in mon-
a te: hic eſt Cardinalis titulus τ ſedes. de re
liquiis iſtius eccleſie τ indulgentiis infra
ſcripta metra exponunt.

Hoc domini templum petro fuit ante dicatum
Tertius antiſtes Sixtus ſacrauerat olim
Ciuili bello deſtructum poſt fuit ipſum
Endoxia quidem totum renouauit ibidem
Pelagius rurſus ſacrauit papa beatus
Corpora ſanctorum condens ibi machabeorum
Appoſuit petri precioſi vinculi ferri
Illuſtris mulier que detulit ad hieruſalem
Et quibus eſt Petrus Neronis tempore vinctus
Auguſti menſis celebrantur feſta kalendis
Quicqz huc acceſſerint lauantur crimina cuncta
Item de hiis τ pluribus reliquiis ponitur pul-
chre in tabula vbi plenius quiſqz pōt intelligere

d ſanctam mariam Ara celi prope Capi-
a toliū in monte qui dicebatur Tarpeius
mōs vbi aſcēditur per gradus. c. τ. xxviii.
vbi nnnc illa eccleſia eſt fuit palatium Octauiani
cui Sibilla quem Romani vt deum adorare vo-

lebant. Circulum aureum circa ſolem oſtendit: ⁊ in eo virginem puerum geſtantem in gremio dicens. Hic maior te eſt. ¶Poſt conſtruxit ibi vnum altare ⁊ vocauit ara celi: oblationē fecit ⁊ adorauit vnigenitū dei filiū. Ad iſtō altare ponunt iſti verſus ſculpti i medio duaꝝ colūnaꝝ marmoreaꝝ

¶Luminis hanc almā matris qui ſcādis ad aulā
Cunctarum primaqꝫ fuit orbe ſtra.
Noſtras quod ceſar tunc ſtruxit Octauianus
Hanc aram celi ſacra cum proles pater ei.

Sunt in iſta eccleſia infraſcripte reliquie. Eſt ibi ſepulchrum ſancte Helene que fuit mater Conſtantini. Hic ſepultus eſt ſanctus Habūdus ſanctus Artemius ſanctus Habundantius. ibi eſt vna imago beate Marie virginis quam ſanctus Lucas depinxit in ea diſpoſitione ⁊ forma dum ſtetit ad crucem domini noſtri Jeſu chriſti: de cuius virtute poſſunt legi in vna tabula poſita circa iſtam imaginem miracula multa. Jtē ante chorum eſt vnus lapis rotundus circundatus parua cancella: de quo lege iſtos verſus.

Chriſticole cuncti deuota mente tenete.
Tempore Gregorii ſculptus eſt lapis iſte
Angelicis pedibus ex bonitate dei u.

Sūt in iſta eccleſia fratres ordinis ſancti Frāciſci

AD ſanctos angelos in regione ſancti angeli: ibi ſepultus eſt ſanctus Simphoriolus cum ſuis ſociis: ibi ſunt etiā reliquie q̄ ponuntur in diebus feſtiuis: qui Romane vrbis eſt ſenator omni anno offert huic eccleſie vnū calicē.

AD ſanctam Mariam ſuper mineruã in regione Pinee. in iſta eccleſia ſunt fratres ordinis ſancti Dominici. Nominis iſtius eccleſie ratio patet in his verſibus ſequentibus.

¶ Romanus hic populꝰ diliradõ coluit mineruã
Nunc ibi chriſticola colit orthodoxa Mariam.
Illius iam deperiit vndiq; ſapientia fallax.
Vera per hanc mundo regnat ſapientia chriſtus
Illa ſubacta iacet hec ſublimiſſima regnat.
Illa ſuis penam hec nobis premia confert

Sunt in prenominata eccleſia infra ſcripte reliq̃e De crinibus ⁊ veſtimentis beate virginis. de tribus patriarchis Abraam Iſaac ⁊ Jacob. de Daniele propheta. Item ſocietas Romanorum ciuiũ multas elemoſinas bñfacit orphanis ⁊ paupibus

AD ſanctam Mariam rotundam olim templum omnium ydolorum erat: nunc in honore beate virginis eſt dicata ⁊ conſecrata ⁊ omnium ſanctorum. tertia ⁊ ſeptima die mẽſis Maii eſt ſtatio ⁊ pardonantia. In diebus feſtiuis beate virginis ⁊ omnium ſanctorum eſt ſtatio ⁊ pardonantia. In choro ſub altari ſunt ſepulti ſanctus Raſius ⁊ Anaſtaſius.

AD ſanctam Mariam magdalenam in re-
a gione Columne. ibi ſocietas confallonis
multa opera penitentie facit.

AD ſanctum Euſtachium in regione ſancti
a Euſtachiĩ Anno incarnatiõis domini. M.
cxcvi. anno. vi. Celeſtini. iii. pa. indictione.
xiiii. in dominica qua cantatur Modicum. dedi-

cata eſt eccleſia ſancti Euſtachii cum tribus alta
ribus. ⁊ conſtructum per dictum papam: Coadiu
tores fuerunt hi epiſcopi. Octauianus hoſtieñ.
Petrus gallocia portueñ. Johannes albaneñ.
Petrus archiepiſcopus agereñ. nomia plurimo
rum epiſcoporũ aſſiſtenciuꝫ ponuntur in ſculptu
ra inſtrumenti In eadem eccleſia ſunt he reliquie
De ligno ſancte Crucis domini de ſanguine ip-
ſius. de ſpinea corona. de veſtimentis eius. de co
ſta ſancti Andree. de carbonibus ſancti Lauren-
tii. de reliquiis ſancti Euſtachii. Theopiſte vxo-
ris filiorum Theopiſte ⁊ agapiti. ponuntur etiaꝫ
certe capſelle cum reliquiis in feſtiuitatibus.

D ſanctum ſaluatorem apud campũ mar
a tis circa templum Martis. hic eſt vna ima
go ſaluatoris que dicitur pietas.

D ſanctam Mariam montis celi in regio
a ne Regule. hic ſepulta eſt ſancta Nimpha
virgo ſanctus Marcilianus epiſcopus. a-
pud iſtam eccleſiam ſunt notabiles reliquie ⁊ in-
dulgentie.

D ſanctum Martinellum in regione Re
a gule gualterus monachus ſancti ſaluato-
ris reatineñ. tempore Honorii pape. iii. a
fundamentis, reedificauit eccleſiam iſtam. Hic eſt
de veſtimento ⁊ tunica quam beata virgo fecit ⁊
contexit filio ſuo Jeſu chriſto ⁊ creuit ſecum.

D ſanctum Andream in regione in medio
a vie campi flore ⁊ platee iudeorum. Itẽ an
no a natiuitate xpi. M. cccc xlvii. fuerunt

inuente digne reliquie in vna pelui ꝛ vno vitro q̄
ſteterunt pluſq̄ꝫ cc. annis in iſto loco ſicut pateſa
ciebat ſcripturis cum iſtis reliquiis reperta.

D ſanctum Blaſium ad annellum in regi
a one Regule. hic eſt annulus ſancti Blaſii
quem detulit in dignitate Epiſcopali in
manu ſua. Suntqꝫ plures reliquie in iſta eccleſia
que in die ſancti Blaſii ꝛ aliis feſtiuitatibus mō
ſtrantur ita vt bene videri poſſunt

D ſanctam Barbaram in regione Pario
a nis. in maiori altari iſtius eccleſie ſunt poſi
te iſte reliquie. De capite ꝛ velo ſancte Bar
bare de veſtimento virginis Marie: Bartholo-
mei apoſtoli: Margarite: Felicis: Loricii: Chriſto
fori: Sebaſtiani: Alexii: Marii: ꝛ Marthe de in-
terula. Dalmatica ſancti Laurentii. apoſtolorum
Philippi ꝛ Jacobi. Petronelle. de capillis ſan-
cte Marie magdalene. De plurimorum ſanctorū
reliquiis ꝛ indulgentiis habetur in ſcriptis ad al
tare maius. Etiam ſcribitur legenda beate Bar
bare metrice pulchre poſita.

D eccleſiam ſancti Jacobi hiſpanorum nū
a cupa am de vrbe conceſſit Innocentius
papa. viii. plenariam remiſſionem omniū
peccatorum omnibus ꝛ ſingulis qui eandem ec-
cleſiam in feſto eiuſdem ſancti Jacobi apoſtoli a
primis veſperis vſqꝫ ad occaſum ſolis diei ipſius
feſti deuote viſitauerint annuatim.

a D ſanctam Mariã de anima eſt hoſpita
le teuthonicorum: ibidem cum maxima

deuotione ac diligentia celebrantur diuina: ⁊ ſunt multe indulgẽtie. Cuilibet quoq; Alamano vtriuſq; ſexus tribus noctibus datur hoſpitium.

a D ſanctam Mariam de Pace quã Sixtus papa quartus de nouo a fundamento ediſicauit eam maximis indulgentiis dotauit. videlicet omnes ⁊ ſinguli qui eandem eccleſiam ſingulis feſtiuitatibus beate Marie virginis. videlicet annunciationis. viſitationis. Niuis aſſumptionis: natiuitatis: conceptionis: purificationis a primis veſperis vigilie vſq; ad ocaſum ſolis feſtiuitatum earundem: necnõ quolibet die ſabbati totius quadrageſime per totam diem deuote viſitauerint pro qualibet earundem feſtiuitatum ⁊ dictarum dierum ſabbati qua predictam eccleſiam viſitauerint plenariam remiſſionem ⁊ veniam omnium peccatorum ſuoꝝ conſequantur

a D ſanctum Laurentium in Damaſo in regione parionis apud campum flore. eccleſiam iſtam fundauit beatus Damaſus primus ⁊ dicauit. Ponitur in feſtiuitatibus in vna capſa eburnea decorata: in qua plures capſelle cũ reliquiis ſanctorum quorum nomina vna cũ iſtis capſellis in vna cedula ſcripta ponuntur. Etiam vnum biccerium grande vitreum: ex quo in die ſancti Damaſi homines ſumunt potum ad honorem prenominati ſancti Damaſi. de cuius virtute omnes homines cõfidunt de febribus ſe liberaturos. titulus ⁊ ſedes cardinalis

a D ſanctum Blaſium de Panneta in ms

di o campi flore pontis ſancti angeli in via que di
citur florida via. de iſtius ecclesie indulgentia et
reliquiis iſti et alii plures verſus dant intelligere
ibi in lapide verſus portam ſculpo.
Hoc fuit inceptum renouari tempore templum.
Urbis alexandri Romane preſulis anni.
Annus erat eius duodenus et ipſe ſecundus.
Annus millenus geminus tunc ſeptuagenus.
Tempore quo verbum concepit virgo ſupernū.
Annus in auguſto currebat menſe peruſto
Sexta diadema fuerant indictio dena.
Abbas dominus meritis et nomine dignus.
Iſtam domum quidem cepit compleuit et idem.
Condidit hic lignum crucis venerabile dignnm.
Et veſtem diue genitricis quippe Marie.
Andree ſancti Blaſii Marieq̃ Cūſanti.

A D ſanctum Celſum in rgione pontis vbi nunc iſta ecclesia eſt. fuerunt edes patris ſancti celſi: qui cum ſancto Iuliano et Baſiliſſa corporaliter tranſlatus eſt ad eccleſiam ſancti Pauli apoſtoli.

a D ſanctam Mariam tranſpontinam. In iſta eccleſia cernuntur adhuc iſte due colū ne in quibus beati apoſtoli Petrus et paulus fuerunt ligati et flagellati: quas omnes homines poſſunt pro deuotione quotidie attingere. Item in porta media iſtius eccleſie reperiūtur iſta ſculpta. anno domini. M. cxxx. tempore domini Greg. viii. pa. anno eius. iii. menſis februarii die ſecunda: flumen Tyberis creuit vſq̃ ad ſignaſe

crucis quod videtur in prefata porta.

O ſanctum Jacobum in medio vie ſancte
a ad ſanctum Petrum ⁊ caſtelli ſancti An-
geli. hic dicitur eſſe lapis ſupra altare ſu-
pra quem oblatus fuit chriſtus in templo
quando Symeon eum ſuſceperat in vlnas ſuas
⁊ dixit. Nunc dimittis ſeruum tuum domine ⁊c.
Siſtitur in templum puer ⁊ Symeonis in vlnas
Accipitur cui danda quies nam lumina ſerui.
Conſpexere deum clarum iuba omnibus ortum.

O ſanctam Katherinam non remote de
a platea ſancti Petri. hic fuit clauſtrū mu-
lierum. Jtem eſt de oleo quod de ſepultu-
ra ſancte Katherine fluxit. Etiam de lacte quod
loco ſanguinis fluxit de ſancto corpore eius quā
do decollata fuit.

O ſanctum Spiritū eſt hoſpitale in quo
a fiunt magne elemoſine ⁊ miſericordie in-
firmis et aꝫ omnes orphani infantuli con
gregantur ibi ⁊ nutriuntur: quod hoſpitale Six
tus papa. iiii. de nouo fundamento maximis ſtru
cturis renouauit magnamq; fraternitatem in eo
dem ordinauit: ad quam ipſe ſe manu propia cū
pluribus cardinalibus inſcripſit: ⁊ conceſſit om-
nibus ⁊ ſingulis qui intrant ⁊ ſe ad eandem fra-
ternitatem inſcribi faciunt: quod eligere poſſunt
cōfeſſorem idoneum qui eos abſoluere poteſt ab
omnibus peccatis. etiam a caſibus papalibus ſe-
di apoſtolice reſeruatis ſemel in mortis articulo ⁊
in vita totiens quotiēs oportunum fuerit: vt ple

M

nius continetur in quadam bulla deſuper confe-
cta. Eſtq3 proxima die dominica Anthonii ⁊ pen-
thecoſtes ibi ſtatio ⁊ indulgentia. Eſt ibi brachiū ſancti Andree. Digitus ſancte Katherine qui clare in monſtrantia poteſt videri: ⁊ pluries alie reliquie.

IN capella Campi ſancti. Hic ſepeliuntur omnes peregrini ⁊ pauperes cuiuſcunq3 generationis. Sunt ibi multe indulgentie ⁊ reliquie.

a

D ſanctum Pancratium per portam Aureum extra muros tranſtyberim. Iſta eccleſia circumquaq3 lapidibus porphireticis ſatis pulchre eſt decorata. Sunt hic recondita corpora infraſcripta videlicet ſub altari maiori requieſcit corpus ſancti Pancratii epiſcopi ⁊ martyris: ⁊ corpus ſancti Pancratii militis ⁊ martyris: ſub altari quod eſt a capite huius eccleſie: et ad dexteram requieſcit corpus ſancti Victoris martyris. vnde dicebatur eccleſia ſancti Victoris ⁊ Pancratii martyrum: Sub altari quod eſt in medio eccleſie requieſcunt corpora ſanctorum martyrum Malchi ⁊ Madiani corpus ſancte Gotheris virginis. Item in ea permanet nobile Citerium nominatum Caleopodii preſbyteri ⁊ martyris: in quo quidem cimiterio eſt ſepulchrū beati Calixti pape ⁊ martyris in quo permanſit per multos annos corpus eius: demum tranſlatū eſt ad ſanctam Mariam trāſtyberim: de quo etiā quotidie ipſius eccleſie canonici faciunt comme-

moratio[illegible]em. iuxta quam ecclesiam sancte Marie: videlicet ⁊ versus portam Portuens. est proxima ecclesia ipsius sancti Calixti. Ecclesia vero antedicta sancte Marie per ipsum Calixtum cõstructa fuit. Requiescunt insuper in ea reliquie. seu corpora sanctorum martyrum ⁊ virginum ⁊ confessorum quorum nomina sunt in libro vite. Que quidem corpora videri possunt maniſeste ⁊ tangi: ſed nullatenus transportari: quia excommunicatio papalis est nisi ex ſpeciali licẽtia ſummi põtificis: nec voluntate ipſorum monachorum in ea ecclesia ⁊ monasterio persistentium.

Oratio ſancti Eraſmi.

SJ quis hanc predictam orationẽ omnibus diebus dominicis devote legerit ⁊ vnum lumen longitudine vnius digiti ardere fecerit ⁊ dabit vnam elemosinam in honorem Jesu christi ⁊ beate Eraſmi impetrabit quinq₃ dona. Primũ est quod vitam ſuã in bono fine terminabit. Secundum est quod non morietur absq₃ vnctione ſancti Olei. Tertium est quod omnibus diebus ius bonorum temporalium ſufficientiam habebit. Quartum est quod iustum a deo petierit impetrabit. Quintum est quod tribus diebus ante obitum ſuum Angelus domini ſibi mortem demonſtrabit ⁊ habebit vitam eternam. Amen.

Oratio.

O Sãcte Eraſme precioſe dei martyr qui in

ſic dominico deo oblatus fuiſti ⁊ paſſionem pro chriſti nomine in die reſurrectionis cū letitia ſuſcepiſti. Suſcipe propitius hanc orationem ꝑ ſalute anime mee ⁊ corporis mei vt deus omnipotēs per tuam orationem dignetur mihi tribue victū ⁊ veſtitum ⁊ in hora mortis mee veram confeſſionem ⁊ contritionem ac ſalutare ſacramentum cū vnctione Olei ſancti cum bonis operibus cū recta fide ⁊ proſperitate ⁊ cum omnibus illis que deo ſunt placita tibi ad laudem ⁊ honorem mihi autem ad conſolationem ⁊ gratiā. O ſancte Eraſme ego commendo deo omnipotenti ⁊ beate marie virgini ⁊ tibi omne concilium meum omnes actus meos ⁊ omnia que mihi ſubiecta ſunt in tuam ſanctam fideꝫ vt eruas me ab omnibus inimicis meis viſibilibus ⁊ inuiſibilibus qui cupiunt aduerſari vt non poſſunt mihi nocere in aliquo nec illum damnum inferre anime mee ſeu corporis mei occulte vel manifeſte turpiter vel doloſe quia deus promiſit tibi vt quicunqꝫ nomen tuuꝫ inuocauerit quicquid petieris impetrabit. Suſcipe me ſancte Eraſme in tuam ſanctaꝫ fidem ⁊ cōſerua me ab omni malo per hos octo dies ⁊ preſta mihi illos peragere cum recta fide ⁊ proſperitate ⁊ gratiam ad finem vite me vt non perficiatur in me nulla inimicorum voluntas tibi ad honorem ⁊ laudem mihi autem ad conſolationem ⁊ gratiam. Etiam ſancte Eraſme deo omnipotenti beate Marie ⁊ tibi commendo animam meam ⁊ corpus meum ⁊ omnes mihi confeſſionem ⁊ cre

tionem vel conſanguinitate coniunctos ⁊ omnes amicos meos vt viuant cum proſperitate ⁊ gaudio nunc ⁊ in eternuȝ Amen. Kyrieleiſon. Kyrieleiſon Kyrieleiſon. Pater noſter. Et ne nos. ℣. Ora pro nobis ſancte Eraſme vt digni efficiamur promiſſionibus chriſti. Oratio.

Domine deus glorioſe rex celeſtis ſalus ⁊ veritas qui es trinus ⁊ vnus cuius maieſtate glorioſiſſimus martyr ⁊ pontifex. Eraſmus vniuerſorum tormentorum genera inimicorum ſuoruȝ ſuperauit fac me eius precibus ⁊ meritis cunctas inimicorum meorum ſuperare inſidias ⁊ a paupertate corporis ⁊ anime ⁊ morte perpetua atqȝ ſubitanea liberari per chriſtum dominum noſtrum. Amen.

Stationes in Quadrageſima.

¶ In die Cinerum feria.iiii.ad ſanctam Sabinã Feria.v.ad ſanctũ Georgiũ. Feria.vi.ad ſctõs Iohãnẽ ⁊ Paulũ. Sabbato ad ſctm̃ triphonẽ. ¶ Dñica.i.ad ſctm̃ Iohãnẽ in Laterano ad ſanctũ Petrũ. Feria.ii.ad ſctm̃ petrũ ad vincula. Feria.iii.ad ſanctã Anaſtaſiã. Feria.iiii.ad ſanctã Mariã maiorẽ. Fe.v.ad ſctm̃ laurẽtiũ i paliſpna Fer.vi.ad ſctõs apoſto. Sabbato ad ſanctũ petꝝ ¶ Dñica.ii.ad ſctãm Mariã in nauicula. Fer.ii. ad ſctm̃ clemẽtem. Feria.iii.ad ſanctã Balbinã Feria.iiii.ad ſanctã Ceciliã. feria.v.ad ſctãm mariã ad fores olei. feria.vi.ad ſanctum Vitalem. Sabbato ad ſanctum Marcellinũ ⁊ Petrum.

Dñica.iii.ad ſanctū Laurentiū extra muros.
Fe.ii.ad ſctm̄ Marcū. fer.iii.ad ſctāz potēcianā
feria.iiii.ad ſctm̄ Sixtū. fer.v.ad ſctōs Colmā⁊
Damianū. feria.vi.ad ſctm̄ Laurētiū in lucina
Sabbato ad ſanctam Suſannam.
Dñica.iiii.ad ſanctam crucem in hieruſalem.
Feri.ii.ad.iiii.coronatos. feria.iii.ad ſctm̄ laurē
tium in Damaſo. feria.iiii.ad ſanctum paulum.
feria.v.ad ſanctū ſiluestrū.fe.vi.ad ſanctū Euſe-
biū. Sabbato ad ſanctū nicolaū i carcere tulliāo
Dñica.v.ad ſanctum Petrum.
Feria.ii.ad ſanctū Griſogonū.feria.iii.ad ſāctū
Quiricū. feria.iiii.ad ſanctū Marcellū.
feria.v.ad ſanctum appollinarem.
feria.vi.ad ſanctum Stephanum in celi monte.
Sabbato ad ſanctum Johannē ante portā latinā
Dñica.vi.ad ſanctū Johānē in Laterano.
Feria.ii.ad ſanctā Praxedē. feria.iii.ad ſanctā
Priſcā. feria.iiii.ad ſanctā Mariā maiorem.
feria.v.ad ſanctū Johānē in Laterano.
feria.vi.ad ſanctam Crucem in hieruſalem.
Sabbato ad ſanctum Johann m in Laterano.
Dñica in paſcha ad ſanctam Mariā maiorem
feria.ii.ad ſāctū Petrū.feria.iii ad ſāctū paulū
feria.iiii.ad ſanctū Laurētiū extra muros
feria.v.ad ſanctos apoſtolos. feria.vi.ad ſanctā
Mariam rotundam.
Sabbato ad ſanctnm Johannem in Laterono.
Dñica in albis ad ſanctum Pancratium:
Sūt etiā ſpeciales ſtatōes in.xl.ad ſanctā Ma

riaꝫ de populo omni die ⁊ medio.xl.vſqꝫ ad octa
uã paſche:aperit⁊ oñditur imago beate virginis
Item.xx.die martii eſt ad ſanctam Cruceꝫ in hie
ruſalem ſtaiio.Iſto die poſſunt intrare mulieres
capellã ſancte Helene ⁊ nõ alio tpe ꝑ totũ annuꝫ

¶ Stationes poſt paſcha.

¶ In die ſcti Marci ꝯueniũt oẽs reliquie ꝑ totã
Ronã:⁊ fit vna gñalis ꝓceſſio de eccleſia ſancti
Marci ad ſanctũ petrũ.In ebdomada rogatioñ.
fe.ii.ad ſanctũ Petrũ.feria.iii.ad ſanctũ Johan
nẽ in Laterano.feria.iiii.ad ſanctã mariã maiorẽ

¶ In die aſceoſionis dñi ad ſanctum Petrum.
Iſto die oſtenditur ordinarie vultus ſanctus.

¶ In die Pẽthecoſtes ad ſãctũ Petrũ.Scda pẽ
thecoſtes advincula petri.Tertia pẽthecoſtes ad
ſanctũ anaſtaſiũ.fe.iiii.quattuor tẽpoꝝ ad ſcãm
Mariã maiorẽ ⁊ ad ſanctũ petruꝫ.feria.v.ad ſan
ctum Laurentiuꝫ extra muros fer.vi.ad ſanctos
apoſtolos.Sabbato ad ſanctum petrum.

¶ Satioñ.iiii.temporum mẽſis ſeptẽbris
feria.iiii.ad ſanctam Mariã maiorẽ.fe.vi.ad ſan
tos Apoſtolos.Sabbato ad ſanctum petrum.

¶ Stationes in Adventu.

¶ Dñica prima ad ſanctam Mariam maiorem.
Dñica.ii.ad ſanctam Crucem in hieruſalem.
Dñica.iii.ad ſanctum Petrum.
fer.iiii.quattuor tpm in aduẽtu.ad mariã maiorẽ
feria.vi.ad ſanctos Apoſtolos.
Sabbato ad ſanctum Petrum.

¶ Dñica.iiii.ad ſanctos apoſtolos.

¶ In vigilia natiuitatis xpi ad Mariã maiorem
¶ In die natiuitatis christi in pmo Gallicantu. ad sanctã mariã maiorẽ in capella ad presepe dñi nostri Jesu christi: ad quam etiam non intrãt mulieres. In aurora ad missam ad sanctã Anastasiã. Ad summam missam ad sanctam Mariã maiorẽ
In die sancti Stephani ad sanctum Stephanuz in Celimonte.
In die scti Johã. ad sanctã mariam maiorẽ ꝛ ad sanctuz Johã. Lateranẽsẽ. ꝛ ad sanctũ Silnestrũ.
In isto die ostenditur caput sancti Joh. baptiste.
In die Innocentum ad sanctum Paulum.
In circuncisione domini ad sanctam mariam ad fontes olei.
In epyphania dñi ad sanctum Petrum.
¶ Dñica in sexagesima ad sanctum Paulum.
Dñica in septuagesima ad sanctum Laurentium extra muros.
Dñica Esto mihi ad sanctum Petrum.

¶ Finis.

¶ Impressum Rome. per Antoniũ de Bladis de Asula. Anno dñi. M. D. Xvi. die. xxi. Nouẽbris.

13